WIADOMOŚCI CELNE
Nr 3/2011
MINISTERSTWO FINANSÓW – SŁUŻBA CELNA • WARSZAWA 2011 • ISSN 1230-9087

LABORATORIA CELNE

Nowoczesna technologia w Służbie Celnej

WIADOMOŚCI
CELNE

REDAKCJA
Redaktor naczelny: Witold Lisicki
Sekretarz redakcji: Beata Zuba
Marcin Woźniczko

PROJEKT GRAFICZNY
Aleksandra Laska

Wykonawca:
Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi,
Laski, ul. Brzozowa 75, 05-080 Izabelin

WYDAWCA
Ministerstwo Finansów – Służba Celna
Warszawa, ul.Świętokrzyska 12
www.clo.gov.pl
beata.zuba@mofnet.gov.pl
marcin.wozniczko@mofnet.gov.pl
tel.: (022) 694 46 30
tel./fax: (022) 694 35 02
nakład: 1800 egz.

3 Laboratoria celne

Szanowni Czytelnicy!

Customs Blueprints charakteryzujące nowoczesną administrację celną, będące swoistego rodzaju zbiorem dobrych praktyk, określają również warunki niezbędne dla właściwego funkcjonowania w strukturach administracji celnych krajów UE instytucji laboratoriów celnych. Powyższe ukazuje jakie znaczenie dla spójności systemu celnego mają, zdaniem państw członkowskich unii celnej, laboratoria. Laboratoria w świetle ww. wytycznych to nie tylko – zgodnie z utartym odczuciem – pomieszczenia laboratoriów. Laboratoria celne to: regulacje prawne umiejscawiające tę instytucje w systemie prawa celnego, metodyka zarządzania, procedury badawcze, kadra i jej kompetencje. Laboratoria winny się kojarzyć również z wymianą doświadczeń i współpracą w obszarze nowych metod badawczych.

W Polsce pierwsze laboratorium celne zostało utworzone pod koniec 1997r. Czy przez te kilkanaście lat udało się stworzyć laboratoria: odpowiednio umiejscowione w strukturze Służby Celnej, posiadające wykwalifikowaną kadrę skłonną do podejmowania nowych wyzwań, dysponujące nowoczesnym sprzętem umożliwiającym przeprowadzanie bardzo skomplikowane analizy, na te i inne pytania mam nadzieję, że znajdziecie Państwo odpowiedź w niniejszym wydaniu Wiadomości Celnych.

Grzegorz Smogorzewski
Zastępca Szefa Służby Celnej
Dyrektor Departamentu Służby Celnej
w Ministerstwie Finansów

Polskie laboratoria Celne

Polskie Laboratoria Celne zostały utworzone w wyniku działań dostosowawczych, jakie administracje celne krajów aspirujących do członkowstwa w Unii Europejskiej podjęły w celu osiągnięcia zdolności do stosowania wspólnej polityki gospodarczej, handlowej oraz celnej. W maju 1997 roku Dyrekcja Generalna DG XXI Komisji Europejskiej (Cła i Podatki Pośrednie) przygotowała dokument „Europa Centralna. Strategia Przedakcesyjna dla Cła i Podatków". W zasadniczej części dokumentu na liście trzynastu priorytetowych obszarów, które powinny być uwzględnione w trakcie tworzenia planu transformacji administracji celnej tj. krajowej strategii akcesyjnej, znalazły się laboratoria.

Mając na uwadze wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące laboratoriów, zgodnie z decyzją nr 167 z 1997 r. Prezesa Głównego Urzędu Ceł w sprawie programu prac zmierzających do utworzenia sieci specjalistycznych laboratoriów w administracji celnej, w październiku 1997 roku utworzono Centralne Laboratorium Celne, które rozpoczęło swoją działalność jako Wydział w ówczesnym Departamencie Taryf Celnych i Reguł Pochodzenia Towarów Głównego Urzędu Ceł.

W 1999 roku Rada Ministrów przyjęła przygotowany przez przedstawicieli administracji celnej dokument przedakcesyjny zaakceptowany przez Komisję Europejską pt. „Strategia działania polskiej administracji celnej". W przedmiotowej strategii, będącej planem przedsięwzięć podnoszących standardy działania polskiej administracji celnej do wymagań stawianych służbom celnym państw członkowskich, założono osiągnięcie do końca 2002 roku przez polską administrację celną gotowości operacyjno-technicznej do wykonywania efektywnej kontroli celnej i skutecznego zwalczania przestępczości celnej. Jednym ze środków służących do realizacji tego celu było utworzenie sieci laboratoriów celnych, a w kolejnym etapie wdrożenie systemu jakości oraz akredytacja laboratoriów. Z założenia sieć laboratoriów celnych miała składać się z jednostki centralnej (Centralnego Laboratorium Celnego) oraz laboratoriów regionalnych. System zakładał specjalizację badawczą laboratoriów regionalnych oraz (w miarę możliwości) jak najbardziej wszechstronny rozwój Centralnego Laboratorium Celnego.

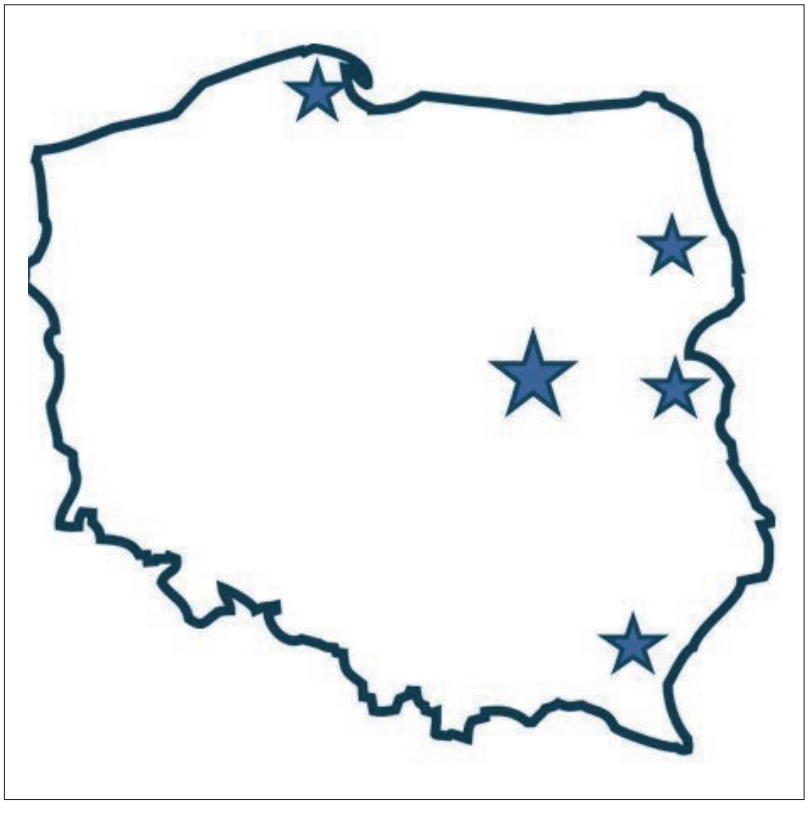
I tak w latach 1999-2004 powstały laboratoria:

- Laboratorium Celne we Wrocławiu – rok 1999,
- Laboratorium Celne w Białymstoku – rok 1999,
- Laboratorium Celne w Koroszczynie – rok 2001,
- Laboratorium Celne w Przemyślu – rok 2003,
- Laboratorium Celne w Gdyni – rok 2003.

Administracja celna zakończyła proces tworzenia sieci laboratoriów celnych w połowie 2004 r.

Jednocześnie rozpoczęto realizację drugiego etapu przystosowania do wymogów stawianych przez Unię Europejską tj. wdrażanie systemów zarządzania, polegające na podjęciu działań pozwalających na spełnienie wymagań zawartych w międzynarodowej normie PN-EN ISO/IEC 17025 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących". Posiadanie sprawnego systemu zarządzania pozwalało bowiem na uzyskanie akredytacji, stanowiącej formalne uznanie przez upoważnioną jednostkę (w Polsce – Polskie Centrum Akredytacji (PCA)) kompetencji laboratoriów badawczych.

Z dniem 24 września 2003 roku Centralne Laboratorium Celne jako pierwsze uzyskało certyfikat akredytacji laboratorium

Ulokowanie laboratoriów Służby Celnej

badawczego Nr 411 wydany przez PCA. Następnie akredytację uzyskiwały w kolejności laboratoria:

- rok 2004 – Laboratorium Celne w Białymstoku – AB 501,
- rok 2005 – Laboratorium Celne we Wrocławiu – AB 577,
- rok 2005 – Laboratorium Celne w Koroszczynie – AB 656,
- rok 2007 – Laboratorium Celne w Przemyślu – AB 826,
- rok 2008 – Laboratorium Celne w Gdyni – AB 907.

Wdrożenie systemu zarządzania w laboratoriach oraz uzyskanie akredytacji przyniosło wiele wymiernych korzyści, w tym spełnienie wymagań unijnych oraz udowodnienie kompetencji badawczych, a tym samym wzrost wiarygodności uzyskiwanych wyników badań.

Nie można nie wspomnieć, że posiadanie akredytacji jest swego rodzaju gwarancją uznawania sprawozdań z badań w świecie. Od chwili uzyskania akredytacji systemy zarządzania polskich laboratoriów celnych podlegają ciągłemu rozwojowi. Uzyskanie statusu akredytowanego laboratorium jest bowiem początkiem niekończącej się „drogi". Akredytowane laboratoria muszą corocznie udowadniać, że wdrożony system nie tylko działa poprawnie, ale jest ciągle doskonalony.

Na dzień dzisiejszy spośród 6 utworzonych w ramach działań przedakcesyjnych, laboratoriów celnych pozostało 5: Centralne Laboratorium Celne, Laboratorium Celne w Białymstoku, Laboratorium Celne w Gdyni, Laboratorium Celne w Koroszczynie i Laboratorium Celne w Przemyślu. Z dniem 1 stycznia 2011 roku zlikwidowano utworzone w roku 1999 Laboratorium Celne we Wrocławiu.

Wykonując regulaminowe zadania, sieć polskich laboratoriów celnych wspiera działania kontrolne realizowane przez Służbę Celną, przyczyniając się tym samym do zwiększania poboru ceł i podatków oraz ochrony przed przywozem towarów mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa obywateli lub środowiska naturalnego.

Laboratoria celne działając na czterech głównych obszarach realizują:

- badania przeprowadzane w kierunku ustalania prawidłowej klasyfikacji taryfowej i rozstrzygania sporów klasyfikacyjnych towarów - zgodnie z wymogami Wspólnotowej Taryfy Celnej (w tym badania wykonywane na zlecenie Wydziału Wiążących Informacji WIT i WIP),
- badania w obrębie prowadzonej przez Służbę Celną kontroli przywozu, wywozu i tranzytu towarów podlegających ograniczeniom pozataryfowym, w szczególności ze względu na ochronę życia i zdrowia ludzi, ochronę środowiska i bezpieczeństwo państwa,
- badania próbek towarów dla potrzeb organów celnych, realizujących zadania, m.in. w sprawowaniu szczególnego nadzoru podatkowego i egzekwowaniu należnych kwot podatku VAT i akcyzy,
- badania próbek artykułów rolno-spożywczych objętych Wspólną Polityką Rolną, dokonywane w ramach prowadzonej przez Służbę Celną kontroli; w tym weryfikacje składu oraz określanie zawartości tych składników, od których naliczane są refundacje wywozowe – wypłacane przez ARR.

Praca laboratoriów celnych jest koordynowana i nadzorowana zgodnie z Decyzją Nr 3 Szefa Służby Celnej z dnia 30 marca 2005 r. *w sprawie koordynacji oraz nadzoru nad pracą laboratoriów regionalnych*. Przedmiotowa decyzja w sposób formalny porządkuje zadanie koordynacji pracy laboratoriów regionalnych. Fakt podejmowania czynności z zakresu nadzorowania pracy laboratoriów regionalnych stanowi właściwość zastępcy dyrektora Izby Celnej w Warszawie, który wykonuje tę czynność przy współudziale naczelnika Centralnego Laboratorium Celnego.

W celu zapewnienia koordynacji pracy laboratoriów regionalnych powołana została Grupa Koordynująca ds. Laboratoriów Celnych, w skład której wchodzą: Z-ca Dyrektora Izby Celnej w Warszawie (Przewodniczący), Naczelnik Wydziału - Centralne Laboratorium Celne Izby Celnej w Warszawie oraz Naczelnicy regionalnych laboratoriów celnych.

Zdjęcie członków spotkania grupy koordynującej z dnia 3-4.03.2011 r.

Polskie laboratoria celne wraz z innymi laboratoriami celnymi poszczególnych krajów członkowskich UE tworzą sieć europejskich laboratoriów celnych, które współpracują ze sobą w ramach Grupy Laboratoriów Celnych GCL – grupy powołanej przez Komisję Europejską. Europejska sieć laboratoriów celnych pracuje nad zapewnieniem spójnej wykładni norm technicznych w całej Unii Europejskiej.

CENTRALNE LABORATORIUM CELNE

Centralne Laboratorium Celne (CLC) zostało utworzone z dniem 1 października 1997r. rozpoczynając proces budowy sieci laboratoriów celnych w ramach polskiej administracji celnej. CLC znajdowało się wówczas w strukturach Głównego Urzędu Ceł jako Wydział w Departamencie Taryf Celnych i Reguł Pochodzenia Towarów. Z dniem 1 stycznia 1998 r. Wydział Centralne Laboratorium Celne został wyodrębniony jako

Pracownicy Centralnego Laboratorium Celnego

Biuro stanowiące odrębną komórkę organizacyjną Głównego Urzędu Ceł. Po likwidacji Głównego Urzędu Ceł w 2002 r. Centralne Laboratorium Celne funkcjonowało w ramach struktury Ministerstwa Finansów, a od 5 stycznia 2005 r. do dnia dzisiejszego stanowi Wydział w strukturach Izby Celnej w Warszawie. Komórka od dnia utworzenia do dnia dzisiejszego usytuowana jest w Otwocku – Świdrze w siedzibie teraźniejszego Centrum Edukacji Zawodowej Resortu Finansów Ośrodek Zamiejscowy w Otwocku (dawniej Ośrodek Szkoleniowy Funkcjonariuszy Celnych).

W dniu uruchomienia laboratorium w 1997 roku zatrudnionych było tylko trzech pracowników (łącznie z Naczelnikiem Wydziału), a laboratorium zlokalizowane było w dwóch pomieszczeniach o łącznej powierzchni 40 m^2. Na wyposażenie badawcze Laboratorium poza sprzętem do analiz klasycznych składały się takie aparaty jak: spektrometr podczerwieni FT/IR, zestaw do wysokosprawnej chromatografii cieczowej HPLC, refraktometr i dwa mikroskopy. Obecnie w Wydziale – Centralne Laboratorium Celne pełni służbę 23 funkcjonariuszy celnych.

Laboratorium zajmuje powierzchnię ok. 680 m^2, dysponując nowoczesną aparaturą pomiarowo-badawczą finansowaną ze środków budżetowych oraz ze środków pomocowych – fundusz Phare oraz Fundusz Norweski. Na wyposażenie laboratorium składa się ok. 160 urządzeń pomiarowo-badawczych oraz ok.150 urządzeń pomocniczych.

PCA
POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI
BADANIA
AB 411

Centralne Laboratorium Celne posiada Certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 411, uzyskany z dniem 24.09.2003 r. w Polskim Centrum Akredytacji.

Dotychczasowe coroczne audity zewnętrzne potwierdzają fachowość personelu, profesjonalizm badań i wysoką jakość otrzymywanych wyników. Centralne Laboratorium Celne posiada 47 akredytowanych metod pomiarowych i analitycznych. Akredytowana działalność jest określona w Zakresie Akredytacji Nr AB 411. Co roku zakres akredytacji CLC jest rozszerzany o kolejne metody. Od chwili uzyskania akredytacji system zarządzania w Centralnym Laboratorium Celnym nieustannie ewoluuje.

Profil badawczy Centralnego Laboratorium Celnego, na przestrzeni 13 lat, zmieniał się w zależności od zmian przepisów wynikających z Taryfy Celnej. Działalność laboratorium obejmuje różne kierunki badawcze, w tym analizy mające na celu potwierdzenie autentyczności lub tożsamości towarów oraz analizy przeprowadzane pod kątem właściwej klasyfikacji taryfowej. Do zadań laboratorium należy również opracowywanie i wdrażanie nowych metod analitycznych. Główne i niezmienne dziedziny badawcze to analiza produktów rolno-spożywczych, wyrobów przemysłu tekstylnego, tworzyw sztucznych (folie, granulaty), substancji narkotycznych, nawozów oraz towarów objętych podatkiem akcyzowym m.in. alkoholu etylowego. Obecnie w Centralnym Laboratorium Celnym funkcjonują dwa zespoły analityczne – Zespół Analiz Produktów Przemysłowych oraz Zespół Analiz Produktów Rolno-Spożywczych.

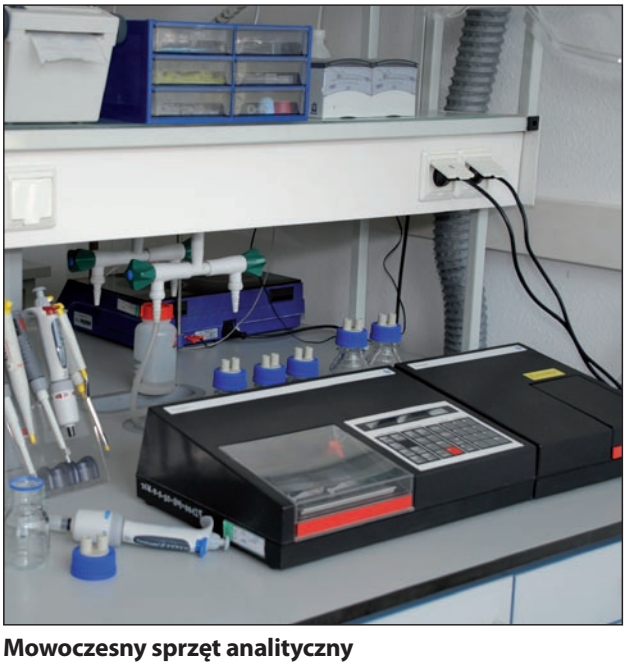
Znaczący obszar badawczy CLC stanowi analiza produktów rolno-spożywczych. W CLC od 13 lat wykonywane są badania autentyczności soków owocowo - warzywnych pod kątem wymagań określonych w Kodeksie Praktyki do Oceny Soków Owocowych i Warzywnych A.I.J.N. Wdrożenie takich metod jak

Automatyczny refraktometr

oznaczanie liczby formolowej, kwasowości miareczkowej, zawartości glukozy, fruktozy, sacharozy oraz zawartości substancji mineralnych czy proliny umożliwia potwierdzenie tożsamości czy autentyczności soków, a przez to ich prawidłową klasyfikację taryfową.

Akcesja Polski do Unii Europejskiej narzuciła na laboratorium szereg nowych zadań i kształtowała obecny profil badawczy CLC. Spowodowała konieczność pozyskania specjalistycznego sprzętu analitycznego, wdrożenia nowych metod oraz utworzenia nowych pracowni. Nastąpił wzrost liczby próbek spowodowany przekazywaniem do badań próbek towarów objętych refundacjami wywozowymi. Laboratorium przebadało bardzo dużą ilość próbek mleka i przetworów mlecznych. Najczęściej do badań przekazywane były próbki mleka w proszku oraz serów podpuszczkowych dojrzewających, klasyfikowane w dziale 4 Wspólnej Taryfy Celnej. W tego typu próbkach wykonywano oznaczenia zawartości białka, tłuszczu, laktozy, wody. Dodatkowo w próbkach mleka w proszku zgodnie z wymaganiami wynikającymi z przepisów Wspólnej Polityki Rolnej, CLC jako jedyne laboratorium celne wdrożyło metodę pozwalającą na wykrywanie zafałszowania próbek mleka serwatką podpuszczkową z wykorzystaniem wysokosprawnej chromatografii cieczowej HPLC. Centralne Laboratorium Celne od 2004r. wykonuje badania próbek mięsa i przetworów mięsnych (dział 2 i 16 WTC) pod kątem wymagań WPR. Z uwagi na bardzo dużą ilość oraz wielkość próbek mięsa i jego przetworów CLC jako jedyne laboratorium celne utworzyło pracownię przygotowywania i analiz próbek mięsa i jego przetworów, a także zakupiło specjalistyczne urządzenia chłodnicze umożliwiające przechowywanie tego typu próbek w odpowiednich warunkach. W związku z powyższym niezbędnym było wdrożenie takich oznaczeń chemicznych jak: zawartość wody, białka, tłuszczu. Ponadto w laboratorium oznacza się zawartość hydroksyproliny / kolagenu metodą spektrofotometryczną oraz identyfikuje gatunkowość mięsa surowego z zastosowaniem automatycznego zestawu elektroforezy żelowej PhastSystem.

Mowoczesny sprzęt analityczny

Specyficzne wyposażenie laboratorium umożliwia także analizę próbek zboża np. pszenicy, kukurydzy objętych działem 10 Wspólnej Taryfie Celnej. Spośród laboratoriów celnych tylko w CLC wykonuje się oznaczenia gęstości zbóż w stanie zsypnym z zastosowaniem gęstościomierza zbożowego, zawartości zanieczyszczeń (Schwarzbesatz), wskaźnika flotacji oraz zawartości ziaren szklistych.

Centralne Laboratorium Celne wykonuje oznaczenia pozwalające na określenie bądź weryfikację kodu Meursinga. W tym celu wykonywane są badania mające na celu ustalenie zawartości skrobi/glukozy, zawartości sacharozy/cukru inwertowanego/izoglukozy, zawartości tłuszczu mleka oraz zawartości białka mleka. Z uwagi na fakt, iż w dostępnych aktach prawnych oraz literaturze brak jest informacji na temat oznaczania zawartości białka mleka, laboratoria celne w ramach grupy GCL podjęły się opracowania takiej metody. W Centralnym Laboratorium Celnym opracowano metodę oznaczania zawartości białka mleka z zastosowaniem automatycznego zestawu elektroforezy żelowej PhastSystem. Po uzyskaniu zadowalających wyników w przedmiotowym zakresie, na prośbę GCL przekazano opis metody oznaczania zawartości białka mleka, opracowanej w CLC, do testowania w laboratoriach celnych.

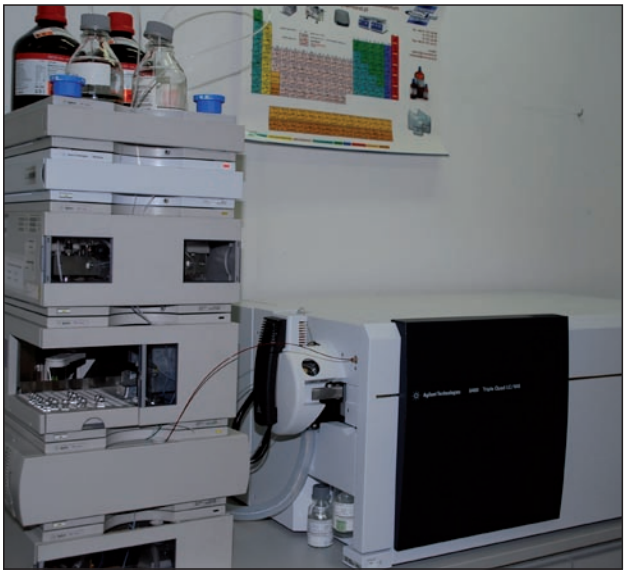

Analizator azotu metodą DUMA

Zwiększająca się ilość próbek przekazywanych do badań oraz dbałość o skrócenie czasu realizacji zlecenia spowodowała, iż CLC zakupiło analizator azotu FP 528 oznaczający zawartość azotu metodą DUMA oraz analizator tłuszczu TFE 2000, działający na zasadzie ekstrakcji dwutlenkiem węgla w stanie nadkrytycznym. Wspomniane wyposażenie umożliwia oznaczenie zawartości azotu ogółem oraz tłuszczu ogółem w próbkach różnych grup towarowych, w bardzo krótkim czasie i bez użycia odczynników. Ponadto, z uwagi na bardzo dużą ilość próbek, w laboratorium pracują dwa analizatory do oznaczania zawartości azotu metodą Kjeldahla oraz cztery zestawy do oznaczania zawartości tłuszczu metodą Soxhleta.

Spośród laboratoriów celnych, CLC dzięki badaniom wykonywanym z zastosowaniem wiskografu Brabendera posiada możliwość oznaczenia lepkości oraz temperatury kleikowania skrobi. Parametry te umożliwiają odróżnienie skrobi modyfikowanej od natywnej, a tym samym pozwalają na prawidłową klasyfikację taryfową tego typu towarów.

Znaczną część próbek badanych w CLC stanowią próbki towarów objętych podatkiem akcyzowym, wśród których na skutek wykonania specjalistycznych badań z zastosowaniem chromatografii gazowej GC FID, GC MS oraz chromatografii cieczowej HPLC DAD, LC/MS stwierdza się liczne nieprawidłowości dotyczące m.in. zawartości skażalników w produktach deklarowanych jako alkohol etylowy skażony czy obecności produktów usuwania benzoesanu denatonium (bitrexu) z uprzednio skażonego alkoholu etylowego. Ponadto CLC, spośród wszystkich laboratoriów celnych, opracowało jako pierwsze metodę oznaczania produktów usuwania benzoesanu denatonium (bitrexu) z zastosowaniem chromatografii cieczowej LC/MS.

Chromatograf cieczowy z detektorem MS/MS

Specjalistyczna aparatura będąca w posiadaniu CLC mi.in. chromatografy gazowe, spektrometr IR oraz spektrometr ramanowski umożliwia analizę substancji narkotycznych oraz „dopalaczy". Centralne Laboratorium Celne w swojej działalności jako jedyne ze wszystkich laboratoriów służb mundurowych opracowało i wdrożyło metodę analizy substancji psychotropowej salvinoriny A, zawartej w roślinie Salvia divinorum, zwanej potocznie m.in. Lady Salvia lub magiczną meksykańską miętą. Salvinoryna A jest zaliczana do tej samej grupy terpenoidów psychotropowych co tetrahydrokannabinole. Działanie tej substancji na organizm ludzki w wyniku palenia Salvia divinorum jest zbliżone do efektów uzyskiwanych przez palenie roślin zawierających Δ9-terahydrokannabinol.

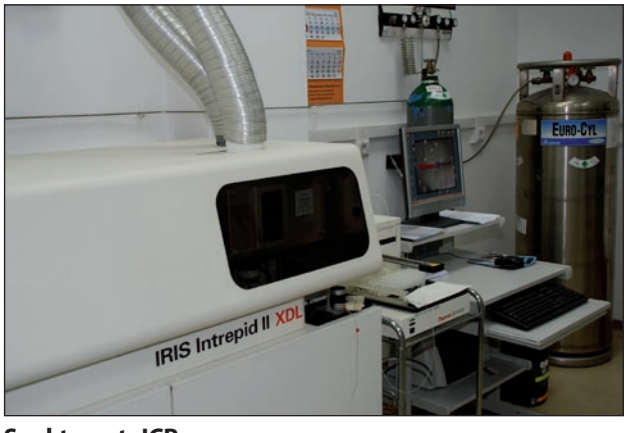
Laboratorium jako jedyne w sieci laboratoriów celnych posiada aparaturę analityczną umożliwiającą pełną identyfikację

Spektroskopowy mikroskop ramanowski

Dyfraktometr WRD

Spektometr ICP

próbek tworzyw sztucznych, minerałów, substancji krystalicznych. Na wyposażeniu laboratorium znajduje się specjalistyczny sprzęt: analizator termograwimetryczny (TGA), różnicowy kalorymetr skaningowy (DSC) umożliwiające oznaczenie temperatury rozpadu, temperatury topnienia i zeszklenia m.in. tworzyw sztucznych, grafitu czy minerałów. Pełną identyfikację próbek w/w grup towarowych umożliwia mikroskop podczerwieni, a w przypadku próbek minerałów i substancji krystalicznych dyfraktometr XRD. Laboratorium specjalizuje się także

Przykładowe próbki badane pod kątem zawartości substancji niebezpiecznych

w identyfikacji stali pod kątem wymagań określonych w uwadze 1 d), e), f) do działu 72 WTC. Takie wyposażenie, jak: analizator węgla i siarki, spektrometr ICP spektrometr rentgenowski EDXRF, umożliwiają oznaczenie ilościowe zawartości węgla, siarki, a także m.in. glinu (Al), chromu (Cr), manganu (Mn), kobaltu (Co). Wyniki przedmiotowych analiz pozwalają na identyfikację stali, stali nierdzewnej czy innej stali stopowej, a przez to umożliwiają prawidłową klasyfikację taryfową.

CLC posiada także w/w spektrometr ramanowski mający zastosowanie głównie w analizie jakościowej oraz do identyfikacji złożonych substancji lub materiałów. Spektrometr rejestruje widma ramanowskie dla próbek gazowych, ciekłych i stałych, co stanowi uzupełnienie stosowanej od dawna w CLC, spektroskopii podczerwieni IR. Obydwie metody stosowane razem, dają pełną informację o widmach oscylacyjno-rotacyjnych cząsteczki i umożliwiają pełną identyfikację próbek w tym m.in. polimerów, substancji narkotycznych i „dopalaczy".

Warto również wspomnieć, iż CLC jako pierwsze laboratorium celne zgromadziło niezbędne wyposażenie analityczne oraz wdrożyło metody niezbędne do analizy tkanin. Badanie składu chemicznego tkanin, w tym rodzaju oraz zawartości poszczególnych włókien oraz określanie procesu ich wykończenia w postaci barwienia, bielenia czy zadrukowania niejednokrotnie umożliwiło prawidłową klasyfikację taryfową przedmiotowych towarów.

Specjalistyczne wyposażenie CLC umożliwia także badanie produktów pod kątem zawartości substancji niebezpiecznych oraz szkodliwych dla zdrowia człowieka.

Podsumowując, aktualne wyposażenie Centralnego Laboratorium Celnego pozwala na wykorzystanie najnowszych technologii w dziedzinie badań materiałów. Na potencjał badawczy laboratorium składa się nie tylko nowoczesne wyposażenie, ale także potencjał badawczy doświadczonego personelu, którego kompetencje zostały niejednokrotnie potwierdzone poprzez uzyskiwanie bardzo dobrych rezultatów w testach międzylaboratoryjnych zarówno krajowych jak i międzynarodowych.

Powyższe dowodzi, że przez 13 lat swojej działalności i ciągłego doskonalenia Centralne Laboratorium Celne osiągnęło poziom porównywalny nie tylko z laboratoriami celnymi krajów członkowskich Unii Europejskiej, ale również z laboratoriami celnymi spoza Unii. Centralne Laboratorium Celne współpracuje z laboratoriami celnymi wielu krajów, a w szczególności z laboratorium czeskim, holenderskim i kanadyjskim. Obustronne wizyty, jak i prowadzona korespondencja pozwalają na wymianę doświadczeń analitycznych i mają niewątpliwy wpływ na podnoszenie kompetencji technicznych.

Agnieszka Szymoniuk
Alicja Mazur
Izba Celna w Warszawie

Jubileusz Centralnego Laboratorium Celnego

W dniu 12 października 2007r. w Centralnym Laboratorium Celnym odbyło się pierwsze i wyjątkowe zarazem seminarium związane z funkcjonowaniem polskich laboratoriów celnych pt. ***„Kontrola laboratoryjna narzędziem ochrony rynku Unii Europejskiej".***

Wyjątkowy charakter seminarium wynika z faktu, iż zostało ono zorganizowane **w momencie szczególnym dla Centralnego Laboratorium Celnego, tj. w 10-tą rocznicę rozpoczęcia swojej działalności.**

W seminarium uczestniczyli oczywiście oprócz Jubilatów, przedstawiciele Służby Celnej z Ministerstwa Finansów, Kierownictwa Izby Celnej w Warszawie oraz Agencji Rynku Rolnego. Obecne były także osoby kierujące regionalnymi laboratoriami celnymi oraz Zastępcy Dyrektorów izb celnych w Białymstoku, Białej Podlaskiej, Przemyślu, Gdyni i Wrocławiu, a więc izb celnych, w których funkcjonują laboratoria celne.

Spotkanie to, było doskonałą okazją do podsumowania osiągnięć związanych z tworzeniem i pracą laboratoriów celnych w polskiej administracji celnej.

Centralne Laboratorium Celne rozpoczynając swoją działalność analityczną w październiku 1997 roku, powstało jako wydział w ówczesnym Departamencie Taryf Celnych i Reguł Pochodzenia Towarów Głównego Urzędu Ceł.

Na siedzibę laboratorium wybrano Ośrodek Szkoleniowy Funkcjonariuszy Celnych w Otwocku – Świdrze. W dniu uruchomienia laboratorium w 1997 roku, zatrudnionych było tylko trzech pracowników (łącznie z naczelnikiem wydziału). Obecnie w laboratorium pełni służbę 23 funkcjonariuszy.

Od stycznia 2005 r. Centralne Laboratorium Celne funkcjonuje w strukturach Izby Celnej w Warszawie i nadal korzysta z gościny Ośrodka w Świdrze.

Zorganizowanie i uruchomienie Centralnego Laboratorium Celnego rozpoczęło proces budowy sieci laboratoriów celnych w strukturach polskiej administracji celnej. W chwili obecnej oprócz CLC funkcjonuje **pięć laboratoriów regionalnych w Białymstoku, Białej Podlaskiej, Gdyni, Przemyślu oraz we Wrocławiu.**

Przez 10 lat swojej działalności i nieustannego rozwoju Centralne Laboratorium Celne osiągnęło poziom, który porównywalny jest z laboratoriami celnymi krajów członkowskich Unii Europejskiej. Czynny udział CLC w pracach Grupy Laboratoriów Celnych powołanej przez Komisję Europejską jest tego najlepszym dowodem.

Osiągnięcie takiego stanu nie było rzeczą łatwą – szczególnie biorąc pod uwagę, iż niektóre zagraniczne laboratoria celne posiadają ponad 100 letnią tradycję swojej działalności.

Centralne Laboratorium Celne współpracuje także z laboratoriami celnymi wielu innych krajów, w szczególności laboratorium czeskim, holenderskim oraz kanadyjskim, z którym oficjalna współpraca datuje się od 2002 roku.

Mając na uwadze konieczność dostosowania funkcjonalnego Centralnego Laboratorium Celnego oraz tworzonych regionalnych laboratoriów celnych do standardów wspólnotowych,

Prezydium seminarium nt. funkcjonowania polskich laboratoriów celnych

Seminarium prowadził ówczesny Kierownik Laboratorium Pan Robert Erhmann

w 1999r. powstał program systematycznego rozwijania techniki i możliwości badań laboratoryjnych w administracji celnej. Program ten zawierał między innymi założenia funkcjonalne systemu pobierania i badania laboratoryjnego próbek towarów.

Laboratorium posiada ugruntowaną już pozycję nie tylko w obrębie Służby Celnej, wykonuje także badania dla zewnętrznych instytucji i służb.

W 2006 roku dla organów Policji, Straży Granicznej, Prokuratury, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Laboratorium Celne przebadało około 300 próbek towarów. Były to badania próbek głównie różnorodnych wyrobów na bazie wysokoprocentowego alkoholu etylowego, w wyniku których możliwym stało się udowodnienie popełnienia szeregu przestępstw podatkowych.

Przed powstaniem laboratoriów funkcjonujących w ramach polskiej administracji celnej, kontrola towaru opierała się jedynie na oględzinach. Obecnie w przypadkach budzących wątpliwości, funkcjonariusz celny ma możliwość przesłania próbek towarów do laboratorium celnego. W laboratorium, dysponującym nowoczesną aparaturą, próbki towarów zostaną poddane wnikliwej analizie, której wyniki rozstrzygną wątpliwości.

Należy podkreślić, iż prawidłowy pobór należności celnych i podatkowych jest nierozerwalnie związany z właściwą klasyfikacją towarów. W wielu grupach towarowych, jednoznaczne ustalenie rodzaju towaru jest możliwe jedynie w oparciu o wyniki badań laboratoryjnych. Dlatego też, **rola laboratorium w systemie skutecznego i prawidłowego poboru ceł i podatków jest tak bardzo istotna.**

Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej **laboratoria celne otrzymały nowe zadania** związane z realizacją przepisów prawa europejskiego, dotyczących Wspólnej Polityki Rolnej. W dobie coraz subtelniejszych różnic w składzie towaru, czy próbach oszustw celno-podatkowych nowoczesne narzędzie kontroli celnej, jakim jest laboratorium celne staje się nieodzowne. Wdrożone systemy zarządzania jakością oraz akredytacja laboratoriów gwarantują, że ekspertyzy wydawane przez laboratoria celne stanowią niepodważalne dowody wykazywanych nieprawidłowości.

Nowym wyzwaniem stojącym przed laboratoriami celnymi jest także ochrona polskiego obszaru celnego, granicy Unii Europejskiej przed przywozem towarów mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa obywateli oraz środowiska naturalnego.

Uczestnicy seminarium

Powyższe seminarium, **związane z 10-tą rocznicą utworzenia Centralnego Laboratorium Celnego** było również okazją do złożenia przez Dyrektora Izby Celnej w Warszawie Sławomira Pichora serdecznych życzeń -

„Życzę wielu sukcesów oraz satysfakcji z pracy wszystkim pracownikom laboratoriów celnych w kraju. W szczególności kieruję podziękowania do załogi Centralnego Laboratorium Celnego za osobiste zaangażowanie i profesjonalizm w realizacji obowiązków służbowych".

Leszek Jasiun
Izba Celna w Warszawie

Warsztaty laboratoriów celnych Kanady, Ukrainy i Polski

W dniach 18-20 marca 2008 r. w siedzibie Centralnego Laboratorium Celnego (ODZKC i S w Otwocku – Świdrze) miały miejsce warsztaty dla przedstawicieli laboratoriów celnych Kanady, Ukrainy i Polski.

Uczestnicy warsztatów z Kanady, Ukrainy i Polski

Warsztaty zorganizowane zostały na prośbę strony kanadyjskiej i stanowiły kolejny etap realizacji trójstronnej współpracy służb celnych Kanady, Polski i Ukrainy. Należy pamiętać, iż współpraca pomiędzy Centralnym Laboratorium Celnym IC w Warszawie a Kanadyjskim Laboratorium Celnym datuje się już od 2002 roku.

Zorganizowane obecnie warsztaty poświęcone były wymianie doświadczeń analitycznych w dziedzinach badań próbek alkoholi, tytoniu oraz białek/cukrów. Polskie laboratoria celne (z uwagi na duże doświadczenie analityczne) zaprezentowały informacje dotyczące badań alkoholi, w szczególności identyfikacji skażalników, przy-

Przemysław Sotys przedstawia prezentację Centralnego laboratorium Celnego

Uczestnicy seminarium przy pracy

padków ich nielegalnego usuwania z alkoholu skażonego, a także badań realizowanych dla potrzeb klasyfikacji taryfowej do działu 38 Wspólnej Taryfy Celnej.

Prezentacje wygłosili przedstawiciele Centralnego Laboratorium Celnego, LC we Wrocławiu, LC w Białymstoku oraz LC w Przemyślu.

Dodatkowo swój zakres badawczy oraz osiągnięcia analityczne zaprezentowało LC w Koroszczynie – będące jedynym polskim laboratorium celnym badającym paliwa.

Goście przedstawili materiał poglądowy dotyczący organizacji laboratoriów celnych, ich usytuowania, realizowanych zadań oraz zakresów badawczych.

Jednym z punktów programu warsztatów było także zwiedzanie Centralnego Laboratorium Celnego.

Omawiana wymiana doświadczeń naukowo-badawczych stanowiła również doskonałą okazję do nawiązania bezpośrednich kontaktów roboczych z analitykami z Ukrainy oraz Kanady. Ustalono, że następne warsztaty dla analityków laboratoryjnych zorganizuje jeszcze w tym roku strona ukraińska.

Przygotowane przez przedstawicieli polskich laboratoriów celnych prezentacje zostały bardzo dobrze ocenione przez uczestników warsztatów. W szczególności ich obszerną zawartość merytoryczną docenili goście z Kanady.

Zaspół Centralnego Laboratorium Celne
Izba Celna w Warszawie

Pamiątkowe zdjęcie uczestników warsztatów

Wizyta delegacji Dyrekcji Serwisu Laboratoryjnego i Naukowego Kanadyjskiego Cła i Agencji ds. Służb Granicznych w Centralnym Laboratorium Celnym

Kanadyjskich gości oprowadzali przedstawiciele Ministerstwa Finansów i Izby Celnej w Warszawie

Goście z Kanady szczegółowo zapoznali się z działalnością naszego laboratorium

24 listopada 2006 r. Centralne Laboratorium Celne Izby Celnej w Warszawie gościło przedstawicieli Dyrekcji Serwisu Laboratoryjnego i Naukowego Kanadyjskiego Cła i Agencji ds. Służb Granicznych, Panów Paula Loo i Nicolasa Temnikova.

Wizyta zorganizowana była na prośbę strony kanadyjskiej i stanowiła kolejny etap realizacji trójstronnej współpracy służb celnych Kanady, Polski i Ukrainy. Współpraca pomiędzy Centralnym Laboratorium Celnym Izby Celnej w Warszawie a Kanadyjskim Laboratorium Celnym datuje się od momentu podpisania w 2002 roku przez szefów obydwu laboratoriów listu o wzajemnej współpracy.

Wymiana doświadczeń

Wyposażenie laboratorium wyglądało imponująco

Pożegnanie

Spotkanie, w którym obok kierownictwa Izby Celnej w Warszawie uczestniczyli także przedstawiciele Departamentu Polityki Celnej Ministerstwa Finansów dotyczyło w szczególności zagadnień związanych z pracą laboratoriów celnych. Przeprowadzono również merytoryczną dyskusję na temat planów działań na nadchodzący 2007 rok.

Podczas wizyty eksperci zapoznali się z aktualnym zakresem i specyfiką działania oraz dotychczasowymi osiągnięciami Centralnego Laboratorium Celnego, a także z prowadzonymi pracami mającymi na celu utrzymanie oraz rozwój systemu jakości i akredytację metod badawczych *(Centralne Laboratorium Celne posiada Certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 411, uzyskany z dniem 24.09.2003 roku w Polskim Centrum Akredytacji - zgodnie z normą PN EN ISO/IEC 17025).*

Ponadto eksperci zwiedzili Laboratorium, gdzie mieli okazję przeprowadzić bezpośrednie konsultacje z pracownikami oraz zobaczyć nowoczesną aparaturę analityczno–badawczą, która wykorzystywana jest m.in. do wykonywania badań i analiz chemiczno-fizycznych próbek różnorodnych towarów.

Wzajemna współpraca, wymiana doświadczeń naukowo-badawczych, informacji o towarach, czy też realizacja szkoleń pracowników laboratoriów celnych Kanady, Polski oraz Ukrainy jest działaniem pożądanym i mogącym przynosić dalsze korzyści dla każdej ze stron.

Aneta Szatanek
Izba Celna w Warszawie

Wizyta delegacji Republiki Mołdowy w Centralnym Laboratorium Celnym

W dniu 18 grudnia 2008 r. Centralne Laboratorium Celne Izby Celnej w Warszawie gościło delegację przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego Republiki Mołdowy oraz Agencji Rynku Rolnego.

W spotkaniu uczestniczył także przedstawiciel Departamentu Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów.

Omawiana wizyta zorganizowana została w ramach polskiego programu pomocy zagranicznej, koordynowanego przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP.

Goście z Mołdowy mieli wiele pytań

Pracownicy laboratorium szczegółowo wyjaśniali działanie poszczególnych urządzeń

Agencja Rynku Rolnego stanowi stronę prowadzącą działania skierowane na pomoc dla sektora rolnego Republiki Mołdowy w ramach projektu pt.: „Wsparcie w zakresie ustanowienia założeń dla budowy instytucji realizującej interwencyjną politykę państwa w sektorze rolnym oraz w zakresie stosowania mechanizmów wsparcia dla tego sektora".

Omawiany projekt koncentruje się na dostarczeniu wsparcia merytorycznego dla Ministerstwa Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego Republiki Mołdowy w postaci transferu wiedzy eksperckiej, udzielanej podczas wizyt eksperckich pracowników administracji publicznej oraz innych instytucji w Mołdowie oraz w ramach wizyt przedstawicieli Mołdowy w Polsce.

Celem wizyty było zaprezentowanie gościom polskiego modelu administracyjno-funkcjonalnego systemu kontroli i monitoringu obrotu towarowego z zagranicą w ramach WPR, w tym prawodawstwa i zasad regulujących postępowanie w tym zakresie, kwestie współpracy między instytucjami zaangażowanymi w system nadzoru nad przywozem oraz wywozem produktów rolno –spożywczych.

Z uwagi na zaangażowanie Centralnego Laboratorium Celnego w prowadzonych postępowaniach celnych w sprawach dotyczących towarów objętych Wspólną Polityką Rolną, goście zainteresowani byli zwiedzeniem laboratorium oraz zaznajomieniem się z mechanizmami jego funkcjonowania.

Centralne Laboratorium Celne zostało utworzone w roku 1997 i było pierwszym laboratorium utworzonym w ramach administracji celnej. Komórka usytuowana jest w Ośrodku Doskonalenia Kadr Celnych i Skarbowych w Otwocku, zajmując powierzchnię użytkową wynoszącą około 650 m^2. Obecnie w laboratorium pełni służbę 23 funkcjonariuszy.

Centralne Laboratorium Celne posiada **certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB411**, uzyskany w dniu 24.09.2003 r. w Polskim Centrum Akredytacji (zgodnie z normą PN EN ISO/IEC 17025).

W laboratorium rutynowo wykonywane są **analizy i badania próbek różnorodnych towarów**, w tym:

- mięsa surowego (wołowiny, wieprzowiny, drobiu) i przetworów z mięsa,
- produktów mleczarskich (mleka, śmietany, masła, serów),

- owoców i warzyw, przetworów z warzyw i owoców, soków,
- zboża i przetworów zbożowych,
- cukrów, syropów cukrowych,
- wyrobów cukierniczych,
- wyrobów zawierających kakao,
- wyrobów piekarniczych,
- przetworów z kakao, kawy,
- przypraw, sosów,
- dodatków spożywczych, koncentratów,
- napojów bezalkoholowych,
- napojów alkoholowych i innych produktów, w skład których wchodzi alkohol,
- pasz, dodatków do pasz,
- nawozów,
- substancji perfumeryjnych, zapachowych,
- substancji białkowych,
- substancji organicznych (barwników, pigmentów),
- tworzyw sztucznych (folii, granulatów oraz monomerów) i kauczuków,
- drewna,
- wyrobów przemysłu tekstylnego (włókien, tkanin, butów, itp.),
- substancji nieorganicznych (również azbestu),
- substancji narkotycznych oraz wielu innych.

Realizowane w laboratorium badania dotyczą czterech głównych obszarów analityczno-badawczych, jakimi są akcyza, taryfikacja, WPR i ograniczenia pozataryfowe.

Goście zwiedzając CLC, zwrócili szczególną uwagę na wyspecjalizowanie laboratorium do realizacji zadań wynikających z zasad i trybów postępowania w ramach mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej. W laboratorium wykonywane są **badania towarów rolno-spożywczych w ramach prowadzonej kontroli eksportu. Są to** *produkty nieprzetworzone oraz produkty pierwszego stopnia przetworzenia*, takie jak: wołowina, wieprzowina, mięso drobiowe, mleko i przetwory mleczne, zboża i mąka pszenna lub żytnia, kasze lub grysiki, przetwory zbożowe, cukier biały i surowy, syropy i pozostałe wyroby cukiernicze, wino, jaja, mieszanki paszowe pochodzenia zbożowego, owoce i warzywa, przetwory owocowe i warzywne.

Badaniami objęte są również *produkty przetworzone, wywożone jako towary nieobjęte załącznikiem I do Traktatu (badania wykonywane są na wniosek Przedsiębiorcy oraz dla towarów wywożonych zgodnie z zarejestrowanymi recepturami), tj. wyroby cukiernicze, guma do żucia, wyroby cukiernicze zawierające kakao, przetwory ze zbóż i wyroby piekarnicze,* różne przetwory spożywcze, wody zawierające dodatek cukru lub innej substancji słodzącej, wody aromatyzowane.

Zwiedzających zaznajomiono również z mechanizmem realizacji badań importowanych towarów rolno –spożywczych, na które Wspólna Taryfa Celna przewiduje elementy rolne (EA), dodatkowe cła za cukier (AD S/Z); dodatkowe cła za mąkę (AD F/M). W takich przypadkach badania laboratoryjne są wykonywane celem ustalenia parametrów koniecznych do ustalenia kodów Meursinga.

Badania próbek towarów rolno – spożywczych wykonywane są również w laboratoriach regionalnych, usytuowanych w Białymstoku, Gdyni, Przemyślu i we Wrocławiu.

W roku 2008 badaniami w ramach WPR objęto we wszystkich laboratoriach celnych około 1400 próbek. Główny ciężar realizacji badań dla potrzeb WPR spoczywał jednak na Centralnym Laboratorium Celnym, gdzie analizom poddano blisko 60% wszystkich pobranych próbek.

Należy jednocześnie pamiętać, iż obszar badań realizowanych z uwagi na mechanizmy WPR stanowi jedynie około 20% wszystkich badań jakie wykonują laboratoria celne.

Goście wyrazili opinię, iż CLC posiada bardzo dobrze rozwinięte sekcje chromatografii gazowej oraz cieczowej, jak również sekcję badawczą technik termo - grawimetrycznych, różnicowej kalorymetrii skaningowej oraz spektrometrii FT/IR.

Jak widać na zdjęciu goście zapisywali wszelkie interesujące ich nowinki

Na zakończenie wizyty przekazano gościom do ewentualnego służbowego wykorzystania raport z działalności laboratoriów w roku 2007, stanowiący zbiorcze opracowanie danych statystycznych, obrazujących stan rozwoju oraz pracy sieci polskich laboratoriów celnych.

Robert Ehrman
Izba Celna w Warszawie

Goście z Czech w naszym laboratorium w Świdrze

W dniach 24-26.04.06 r. Centralne Laboratorium Celne Izby Celnej w Warszawie gościło przedstawicieli kierownictwa sieci laboratoriów Republiki Czeskiej, Pana Josefa Holuba (dyrektora generalnego) oraz Pana Romana Schoulę (Pełnomocnika ds. Systemu Jakości).

Ze strony polskiej administracji celnej w spotkaniu uczestniczyli Z-ca Dyrektora Izby Celnej w Warszawie Pan Janusz Sawa, Naczelnik CLC Pan Robert Ehrmann oraz przedstawiciel Departamentu Kontroli Celno-Akcyzowej Ministerstwa Finansów Pan Jacek Zdanowicz.

Wizyta zorganizowana była w ramach programu Customs 2007, na prośbę strony czeskiej. Należy nadmienić, iż CLC i Centralne Techniczne Laboratorium Celne Republiki Czeskiej współpracują od kilku lat, a od momentu akcesji Polski i Czech do UE wspólnie uczestniczą także w pracach Grupy GCL (grupa laboratoriów celnych UE).

Goście z Czech w CLC

Nowoczesny sprzęt zawsze wzbudza zainteresowanie

Pracownica laboratorium pokazuje naszym czeskim kolegom zasady funkcjonowania laboratorium celnego w Świdrze

Podczas wizyty omówiono szereg zagadnień związanych z bieżącą pracą laboratoriów centralnych, ich rolą koordynującą i spajającą systemy składające się z wielu laboratoriów regionalnych. Goście zwiedzając CLC, zwrócili szczególną uwagę na dostosowanie laboratorium do realizacji zadań wynikających ze Wspólnej Polityki Rolnej.

Goście wyrazili opinię, iż CLC posiada bardzo dobrze rozwinięte sekcje chromatografii gazowej oraz cieczowej, jak również sekcję badawczą tworzyw sztucznych, polimerów, gum i kauczuków - w oparciu o techniki termo grawimetryczne, różnicowej kalorymetrii skaningowej i spektrometrii FT/IR, co mogłoby stanowić pole do dalszej dwustronnej współpracy.

Centralne Techniczne Laboratorium w Pradze jest jednym z najlepszych w Europie laboratoriów celnych specjalizujących się w badaniach identyfikujących pochodzenie żywności, w szczególności określających pochodzenie alkoholu etylowego, z zastosowaniem technik nuklearnego rezonansu magnetycznego oraz IR/MS.

Przedmiot rozmów stanowił system LIMS, który zarówno w CLC jak i w Centralnym Laboratorium w Pradze jest narzędziem wspierającym wdrożone Systemy Jakości.

Mając na uwadze dotychczasową dobrą współpracę obu laboratoriów, należy spodziewać się, iż omawiana wizyta zaowocuje dalszą wymianą doświadczeń i wspólnym podejmowaniem przedsięwzięć analitycznych, które korzystne będą dla wszystkich laboratoriów czeskiej i polskiej administracji celnej.

Anette Tomkiewicz
Grażyna Włodarczyk
Izba Celna w Warszawie

Micro-Detective-DX firmy Ortec

W ramach realizacji Memorandum o porozumieniu między Departamentem Energii Stanów Zjednoczonych Ameryki a Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministrem Finansów Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie współpracy przy zwalczaniu nielegalnego obrotu specjalnymi materiałami jądrowymi i innymi materiałami radioaktywnymi, Centralne Laboratorium Celne otrzymało w styczniu br. w darze od Rządu Stanów Zjednoczonych przenośny spektrometr promieniowania gamma służący do identyfikacji radioizotopów. Przy użyciu analizatora, poprzez rejestrację i analizę widma promieniowania gamma emitowanego przez badany obiekt, można identyfikować zawarty w nim promieniotwórczy izotop oraz określić obszar jego potencjalnego zastosowania: medycyna, uzbrojenie, paliwo do reaktorów jądrowych itp. Na podstawie uzyskanych wyników operator urządzenia jest także w stanie określić stopień wzbogacenia izotopu uranu. Kluczowym elementem aparatu jest detektor wykonany z germanu o wysokiej czystości, który umożliwia pomiar dawki promieniowania gamma w zakresie od 0,05 do 10000 µSv/h (Sv – sivert; jest to jednostka pochłoniętej dawki promieniowania), co uwzględnia zarówno promieniowanie tła (ok. 0,3 µSv/h) jak również obszary o zwiększonym natężeniu promieniowania (ok. 4 µSv/h).

W przypadku dawek promieniowania przekraczających 10 mSv/h, stanowiących ponad czterokrotną roczną dawkę promieniowania naturalnego (ok. 2,4 mSv/rok), analizator automatycznie wysyła ostrzeżenie do użytkownika o niebezpieczeństwie. Detektory germanowe cechują się również wysoką rozdzielczością i efektywnością pracy, co powoduje że są znacznie mniej podatne na problemy związane z fałszywymi odczytami. Dzięki temu można zminimalizować ryzyko otrzymywania błędnych wyników podczas badania substancji oraz gotowych produktów (nawozy potasowe, wyroby ceramiczne, soczewki do aparatów itd.), które mogą zawierać naturalnie występujące w przyrodzie radioizotopy.

Przemysław Sołtys
Grzegorz Garczyński
Centralne Laboratorium Celne,
Izba Celna w Warszawie

Laboratorium Izby Celnej w Gdyni w 2010 r.

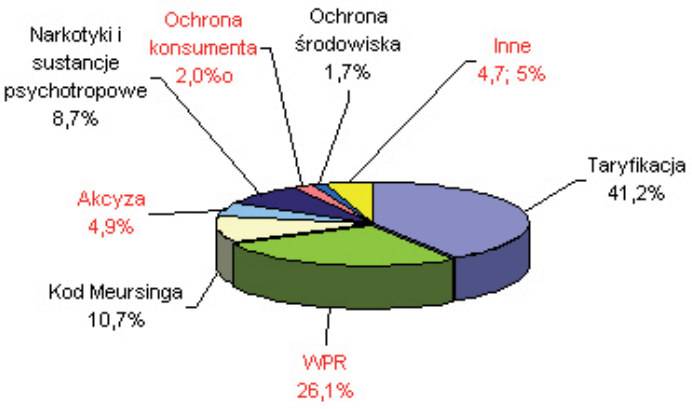
Dokonując analizy tendencji wynikających z badań próbek przeprowadzanych przez laboratorium Izby Celnej w Gdyni w 2010 roku należy zwrócić uwagę przede wszystkim na wzrost wpływu próbek towarów z zakresu akcyzy tj. próbek alkoholi. Jest to aż ośmiokrotny wzrost w stosunku do roku 2009. Odnotowano również ponad trzykrotny wzrost próbek przekazywanych do badań pod kątem identyfikacji narkotyków i substancji psychotropowych. Ilość próbek towarów objętych Wspólną Polityką Rolną utrzymuje się na podobnym poziomie. Jednak ilość próbek mleka produktów mlecznych to jedynie 15 próbek. Pozostała ilość badanych towarów z zakresu WPR tj. 247 próbek, to mięso wołowe badane pod kątem płci. Ilość tego typu próbek zwiększyła się ponad dwukrotnie w stosunku do roku 2009 i czterokrotnie w stosunku do roku 2008. Na 178 przebadanych próbek mięsa stwierdzono jeden przypadek innej niż deklarowana płeć osobnika, z której pochodziła próbka. Podobnie jak to miało miejsce w roku ubiegłym nie odnotowano próbek towarów Non-Annex I badanych na wniosek strony. Nastąpił również wzrost wpływu próbek do badań objętych kodem Meursinga, czyli badania zawartości cukru, skrobii oraz białka i tłuszczu mlecznego w produktach spożywczych. Ilość próbek wzrosła tu o ponad 2% (z 8,1% do 10,7%). Zmniejszył się natomiast udział próbek towarów badanych pod kątem ustalenia prawidłowej klasyfikacji taryfowej (z 57,6% w 2009 do 41,2% w roku ubiegłym). Związane jest to przede wszystkim ze znacznym spadkiem przekazywanych do badań próbek wyrobów włókienniczych po zniesieniu cła antydumpingowego we wrześniu ubiegłego roku.

Wśród towarów przebadanych przez Laboratorium Celne w Gdyni stwierdzono przede wszystkim nieprawidłowości w zakresie klasyfikacji taryfowej. Dotyczyły one w większości wyrobów włókienniczych, wyrobów z tworzyw sztucznych

i produktów spożywczych. W przypadku grupy towarów analizowanych pod kątem akcyzy, wśród przebadanych 49 próbek alkoholu w 8 próbkach wykazano za niski poziom skażalnika. Z kolei w przypadku 32 próbek wykryto substancje stanowiące produkty rozpadu bitrexu, wskazujące na czynności odkażania alkoholu. Wykonano również analizy 87 próbek towarów zgłaszanych jako różne produkty chemiczne pod kątem identyfikacji narkotyków i substancji narkotycznych. W przypadku 14 próbek stwierdzono obecność środka zastępczego, a w przypadku 2 próbek stwierdzono obecność substancji psychoaktywnych wymienionych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

Aktywność Laboratorium Celnego w Gdyni w roku 2010

	Ile próbek	*Udział %*
Taryfikacja	413	41,2
Wspólna Polityka Rolna	262	26,1
Kod Meursinga	107	10,7
Jakość produktu, wykrywanie zafałszowań	-	-
Akcyza	49	4,9
Narkotyki i substancje psychotropowe	87	8,7
Ochrona konsumenta	20	2,0
Bezpieczeństwo produktów przemysłowych	-	-
Ochrona środowiska	17	1,7
Inne	47	4.7

Badania w 2010 r.

Ilość próbek, które wpłynęły do laboratorium w roku 2010	***1002 próbki***
Wykryte nieprawidłowości Wykryte ewidentne niezgodności w deklaracjach podmiotów	***230 próbek***
Średni czas realizacji zlecenia badawczego	***19 dni***
Ilość nowych /zmodyfikowanych metod badawczych	**9/6**

Naczelnik Wydziału Laboratorium Celne w Gdyni
Aneta Wiatrowska

Od piperyny do małży

Laboratorium Celne w Gdyni zajmuje się głównie badaniem produktów spożywczych, przetworzonych oraz nieprzetworzonych przede wszystkim pod kątem klasyfikacji taryfowej i w ramach WPR, a także towarów importowanych objętych elementem rolnym, dodatkowym cłem za cukier lub mąkę (kod Meursinga). Zakres badawczy obejmuje również analizę towarów podlegających ograniczeniom pozataryfowym (m.in. CITES, GMO, substancje psychotropowe – narkotyków, prekursorów narkotyków oraz środków zastępczych, tzw. dopalaczy) oraz analizy związane z egzekwowaniem należnych kwot cła antydumpingowego, podatku VAT i akcyzy.

Zespół Laboratorium Celnego w Gdyni

Do badanych przez Laboratorium produktów należą przede wszystkim mleko i produkty mleczne, tłuszcze roślinne, wyroby cukiernicze, wyroby włókiennicze, tworzywa sztuczne, pasze oraz przetwory owocowo-warzywne a także alkohole skażone. Głównym, a jednocześnie wykonywanym tylko przez Laboratorium Celne w Gdyni, jest badanie mięsa wołowego pod kątem identyfikacji płci bydła. Innym, wykonywanym tylko przez Laboratorium Celne w Gdyni zakresem analitycznym, jest identyfikacja modyfikacji genetycznych w takich produktach jak kukurydza, soja, bawełna.

Do ciekawszych i jednocześnie tych bardziej nietypowych, można zaliczyć badanie polegające na identyfikacji piperyny.

Jest to związek chemiczny charakterystyczny dla pieprzu. Skąd akurat taka analiza? Wszystko na potrzeby taryfikacji. Pieprzem było przyprawiane mięso drobiowe. Jego obecność pozwalała klasyfikować produkt do działu 16 zamiast do działu 2, jako mięso nieprzyprawione. Wśród badanych próbek trafiła się także ikra jesiotra. Ikra ta często okazywała się być po prostu sfałszowana. Zamiast „rybich jajeczek" w słoiczkach można było znaleźć produkt złożonym jedynie z żelatyny i węgla aktywowanego.

Rozróżnienie soku od syropu, określenie zawartości kofeiny w kawie, a nawet weryfikacja parametrów charakteryzujących zakupione składniki mundurowe – to dla laboratorium żaden problem. Tak samo jak badanie małży. Mięczakom nie udało się ukryć przed celnikami tego, czy są surowe czy blanszowane…

Gdyńskie laboratorium oznaczało również zawartość siarki w czosnku oraz nadtlenku wodoru w żelatynie. To wszystko w ramach RASFF - Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywieniowych i Środkach Żywienia Zwierząt.

I na koniec tej listy hit absolutny. Przedżołądki wołowe. Już sama nazwa towaru trąci Hitchcockiem. To nasi analitycy opracowali metodę badań, która pozwala odróżnić przedżołądki wołowe surowe od poddanych obróbce termicznej. Tutaj znów kłania się taryfikacja. Metoda ta była prezentowana m.in. na spotkaniu w Brukseli, o czym wspominamy w tym numerze.

Pracownik Laboratorium Celnego w Gdyni wykonuje analizę żywności

Małże

Drożdże paszowe

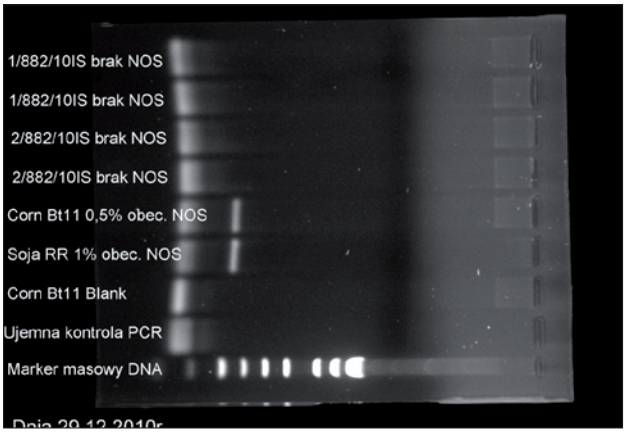
Rodzynki

Dynia

Wykonanie tylu ciekawych badań nie byłoby jednak możliwe bez nowoczesnego sprzętu analityczno-pomiarowego, w który wyposażone jest Laboratorium Celne w Gdyni i który stale jest wzbogacany poprzez zakupy zarówno ze środków budżetowych jak i w przypadku chromatografu cieczowego UPLC finansowanego ze środków Funduszu Norweskiego. Stosowane w Gdyni procedury analityczne opierają się na normach polskich i europejskich, standardach AOAC, IDF oraz na rozporządzeniach Komisji Europejskiej. **Laboratorium Celne w Gdyni pracuje w systemie zarządzania zgodnym z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2005 (dokument na zdjęciu).** Jest także członkiem rzeczywistym Klubu Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB, zarejestrowanym pod nr 680.

Laboratorium aktywnie współpracuje także z innymi komórkami organizacyjnymi Izby Celnej w Gdyni wykonującymi zadania z zakresu analizy ryzyka, zwalczania przestępczości oraz szczególnego nadzoru podatkowego. W Laboratorium Celnym w Gdyni cały czas trwają także prace nad wdrażaniem nowych metod badań oraz ich akredytacją. Ważnym osiągnięciem było na przykład wprowadzenie nowatorskiej, własnej metody identyfikacji i oznaczania białka mlecznego, polegającej na rozdzielaniu białek pod względem masy na żelu poliakrylamiodowym. Metodą tą przydatną przy określaniu zawartości białka mlecznego w produktach spożywczych objętych kodem Meursinga zainteresowała się Grupa Unijnych Laboratoriów Celnych.

Elektroforegram identyfikacji modyfikacji genetycznej w kukurydzy

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI
POLISH CENTRE FOR ACCREDITATION

Sygnatariusz EA MLA
EA MLA Signatory

CERTYFIKAT AKREDYTACJI
LABORATORIUM BADAWCZEGO
ACCREDITATION CERTIFICATE OF TESTING LABORATORY
Nr **AB 907**

Potwierdza się, że: / This is to confirm that:

IZBA CELNA W GDYNI
WYDZIAŁ LABORATORIUM CELNE
ul. Północna 9 A, 81-029 Gdynia

spełnia wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17025:2005
meets requirements of the PN-EN ISO/IEC 17025:2005 standard

Akredytowana działalność jest określona w Zakresie Akredytacji Nr AB 907
Accredited activity is defined in the Scope of Accreditation No AB 907

Akredytacja pozostaje w mocy pod warunkiem przestrzegania wymagań jednostki akredytującej określonych w kontrakcie Nr AB 907
This accreditation remains in force provided the Laboratory observes the requirements of Accreditation Body defined in the Contract No AB 907

Certyfikat akredytacji ważny do dnia 19.08.2012 r.
The certificate of accreditation is valid until 19.08.2012

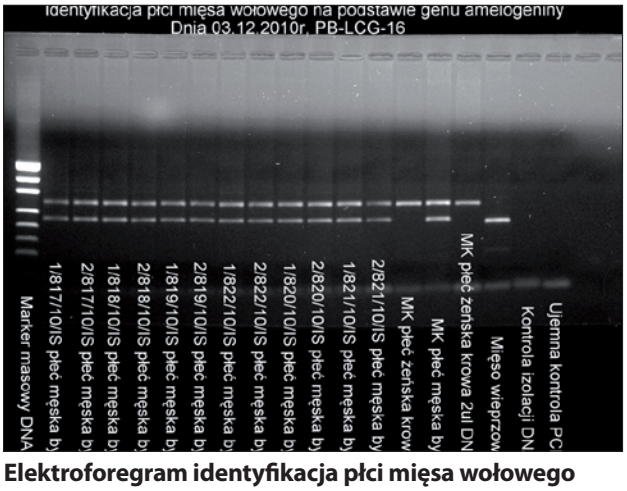
DYREKTOR
POLSKIEGO CENTRUM AKREDYTACJI
KAROL HAUPTMANN

Warszawa, dnia 20 sierpnia 2008 roku

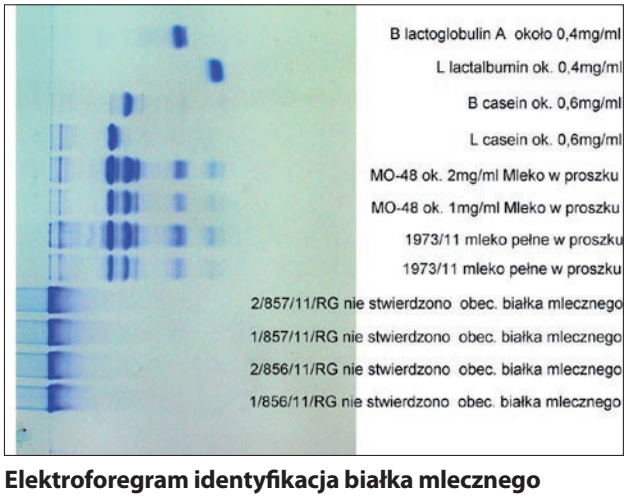
Wszystkie te sukcesy nie byłyby możliwe bez wykwalifikowanej kadry. W Laboratorium Celnym w Gdyni zatrudnionych jest w tej chwili 10 osób. W ubiegłym roku przez ich sprawne ręce (i oczywiście oczy) przeszło ponad tysiąc próbek. W prawie co czwartej z nich wykryte zostały jakieś nieprawidłowości.

To się nazywa profesjonalizm.

Rzecznik Prasowy Izby Celnej w Gdyni
Marcin Daczko

Elektroforegram identyfikacja płci mięsa wołowego

Elektroforegram identyfikacja białka mlecznego

Z kart historii Laboratorium Celnego w Gdyni

październik 1998	zostają podjęte pierwsze działania w celu utworzenia laboratorium celnego w Urzędzie Celnym w Gdyni.
październik 1999	Prezes Głównego Urzędu Ceł wydaje zgodę na utworzenie laboratorium celnego w Urzędzie Celnym w Gdyni.
czerwiec 2000	opracowanie dokumentacji projektowej Laboratorium.
kwiecień 2001	zatwierdzenie „Planu funkcjonalno-użytkowego Laboratorium Celnego w Gdyni".
3 września 2003	utworzone zostaje Wieloosobowe Stanowisko Pracy Laboratorium Celne z siedzibą w pomieszczeniach biurowych przy ul. Polskiej 43 w Gdyni. Laboratorium posiada dwa aparaty analityczne: pierwszy - do analiz spektralnych w zakresie podczerwieni FT–IR Nexus, drugi - do analiz spektrofotometrycznych UV-VIS.
grudzień 2003	dociera kolejny sprzęt analityczny: aparaty do wysokosprawnej chromatografii cieczowej HPLC z detektorami DAD i RI, aparat do analizy białka metodą Kjeldahl'a i wirówka Gerbera do analizy tłuszczu w mleku i jego przetworach.
27 lutego 2004	przeprowadzka do docelowych pomieszczeń Laboratorium przy ulicy Północnej 9A w Gdyni.
1 maja 2004	Laboratorium uzyskuje rangę Referatu. W międzyczasie docierają podstawowe aparaty oraz wyposażenie i odczynniki niezbędne do rozpoczęcia badań.
9 września 2004	**Laboratorium rozpoczyna wykonywanie analiz.**
październik 2004	Izba Celna z pomocą pracowników Ministerstwa Finansów kupuje z funduszy przyznanych przez PHARE sprzęt do wykonywania analiz genetycznych. Laboratorium może przygotowywać się do wykonywania analiz płci mięsa wołowego.
21 grudnia 2004	rusza pierwsza odsłona informacyjnej strony intranetowej Laboratorium. Za jej pomocą Laboratorium pragnie przybliżyć specyfikę swojej pracy, ale też pomóc wyjaśnić wątpliwości i rozwiązać niektóre problemy dotyczące pobierania próbek towarów oraz ich analiz. Głównym celem publikacji strony jest wzajemna pomoc i wymiana informacji.
27 kwietnia 2005	Laboratorium Celne w Gdyni zostało przyjęte w poczet członków rzeczywistych Klubu Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB. Członkostwo w Klubie POLLAB pozwala m.in. na bezpłatne uczestnictwo w porównaniach międzylaboratoryjnych organizowanych przez sekcje Klubu oraz udział w sympozjach i seminariach naukowych organizowanych przez Klub.
18 grudnia 2006	tego poniedziałkowego poranka oficjalnie został wdrożony w Laboratorium System Zarządzania zgodny z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2005 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących".
16-17 października 2007	audyt akredytujący przeprowadzony przez zewnętrzną jednostkę - Polskie Centrum Akredytacji.
20 sierpnia 2008	Laboratorium otrzymuje oficjalny dokument potwierdzający kompetencje Laboratorium Celnego w Gdyni w zakresie ocenionym przez audytorów PCA - Certyfikat Akredytacji nr AB907.

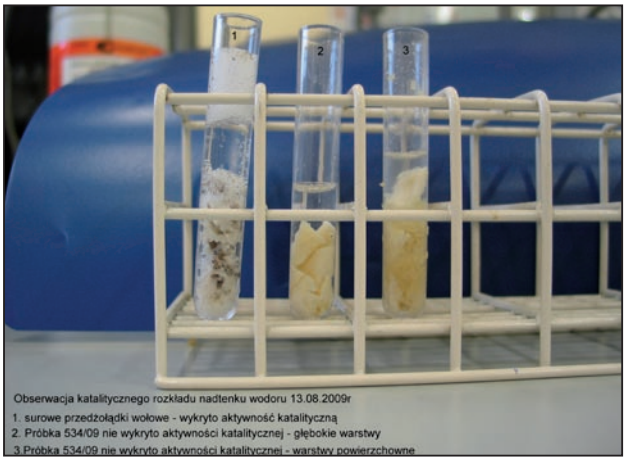
Współpraca międzynarodowa

W dniu 15.10.2009 r. w Brukseli odbyło się spotkanie Grupy Projektowej Komitetu Kodeksu Celnego, Sekcji Nomenklatury Taryfowej i Statystycznej dotyczące działów spożywczych HS/CN**.** Wzięli w nim udział przedstawiciele wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Chorwacji. Wśród gości znalazł się przedstawiciel Komisji Europejskiej Pan Herve Schepers. Ze strony polskiej Służby Celnej, na prośbę Ministerstwa Finansów, w obradach uczestniczyła również Pani Iwona Szychta, przedstawiciel Laboratorium Celnego w Gdyni.

Jednym z tematów poruszanych na spotkaniu była kwestia klasyfikacji taryfowej przedżołądków wołowych oraz możliwości rozróżnienia przedżołądków wołowych surowych/parzonych/poddanych obróbce cieplnej poprzez zastosowanie metod analitycznych. Pani Iwona Szychta przedstawiła prezentację dotyczącą metod stosowanych w gdyńskim laboratorium, które pozwalają rozróżnić surowe przedżołądki wołowe od poddanych obróbce cieplnej. Są to:

1.Test obróbki termicznej
2. Aktywność katalityczna
3. Test organoleptyczny

Warto podkreślić, że jedynie strona Polska przedstawiła konkretne stosowane metody analityczne w przedmiotowym zakresie. Ustalono, że kolejne spotkanie dotyczyć będzie jedynie kwestii przedżołądków wołowych.

Przedżołądki

Kolejne spotkanie odbyło się w dniu 8 grudnia 2009 r., tym razem w Geel k/Brukseli. Uczestniczyły w nim, oprócz członków Państw Unii Europejskiej zainteresowanych tym tematem, także osoby reprezentujące centrum badawcze Joint Research Centre of the European Commission – Institute for Reference Materials and Measurements (IRMM). Jest to instytut naukowy, który wspomaga politykę bezpieczeństwa żywności i pasz w Unii Europejskiej.

Przedstawiciele administracji celnych z Polski, Włoch oraz Portugalii zaprezentowali szczegóły dotyczące stosowanych metod w analizie próbek. W podsumowaniu przedstawiciel Joint Research Centre zapropopnował uczestnikom spotkania dalszy udział w projekcie badawczym, a delegacje Polski, Włoch, Belgii i Portugalii wyraziły zainteresowanie kontynuowania prac w tym zakresie.

Równolegle prowadzone są działania Grupy Unijnych Laboratoriów Celnych zmierzające do ustalenia procedury w kwestii rozróżniania surowych, sparzonych i gotowanych przedżołądków wołowych. Komisja Europejska poinformuje Komitet o wynikach, jak tylko będą dostępne.

Iwona Szychta
Specjalista w Laboratorium Celnym w Gdyni

Celnicy dla Ciapkowa

Ponad 60 kg mięsa przekazali w dniu 21.02. br. funkcjonariusze i pracownicy Laboratorium Celnego w Gdyni dla podopiecznych gdyńskiego schroniska dla zwierząt „Ciapkowo". To próbki, które w grudniu i styczniu trafiły do badań na płeć mięsa wołowego. Od tamtej pory, zamrożone, przechowywane były w laboratoryjnych chłodniach. Jak podkreśliła Naczelnik Wydziału Laboratorium Celne, Aneta Wiatrowska, zamiast utylizować, lepiej przekazać mięso na obiad dla zwierząt. Dyrektor Izby Celnej w Gdyni wyraził na to zgodę. Nie jest to jednorazowa akcja. Kolejne próbki, po przebadaniu, także trafią do schroniska. W gdyńskim „Ciapkowie" przebywa w tej chwili 260 psów i 140 kotów. Prowadzą je pracownicy Ogólnopolskiego

A to się ucieszą w schronisku

Gdyńscy funkcjonariusze celni przekazali mięso dla schroniska dla zwierząt

Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami „Animals". Przekazanego mięsa wystarczy na ciepły obiad dla czworonogów – ucieszyła się dyrektor schroniska Katarzyna Kownacka. Dodała, że przy takich mrozach każdy ciepły posiłek jest dla zwierząt na wagę życia. Pracownicy schroniska zapraszają także do adopcji zwierząt. Podkreślają jednak, że musi to być świadoma decyzja, bo zwierzę to nie zabawka. Psy i koty z „Ciapkowa" można adoptować 7 dni w tygodniu. Pracownicy biura pomogą dobrać zwierzaka do warunków domowych, do dzieci, do godzin pracy oraz do potrzeb np. psa stróżującego. Schronisko poszukuje także wolontariuszy, których zadaniem jest przed wszystkim wyprowadzanie psów na spacer. W tej chwili w schronisku jest ich około 20-tu. Wolontariuszem może zostać osoba pełnoletnia lub taka, która ukończyła 15 lat. W tym wypadku jednak konieczna jest zgoda rodziców.

Rzecznik Prasowy Izby Celnej w Gdyni
Marcin Daczko

Laboratorium Celne Izby Celnej w Białej Podlaskiej

Laboratorium Celne Izby Celnej w Białej Podlaskiej jest jedynym laboratorium celnym w Polsce prowadzącym badania produktów naftowych pod kątem klasyfikacji taryfowej oraz wybranych parametrów ich jakościowej oceny. Standardowo wykonywane są tu badania surowców i produktów klasyfikowanych w dziale 27 Wspólnej Taryfy Celnej *„Paliwa mineralne, oleje mineralne i produkty ich destylacji; substancje bitumiczne; woski mineralne"* oraz produktów na bazie olejów ropy naftowej, biopaliw i biokomponentów klasyfikowanych do działu 34 i 38 WTC. Laboratorium udziela sugestii klasyfikacyjnych oraz służy doradztwem technicznym i chemicznym w zakresie produktów przemysłu petrochemicznego.

Historia Laboratorium rozpoczęła się już w 2000 r., kiedy na potrzeby jednostki przeznaczono i zaadaptowano pomieszczenia w budynku Terminala Samochodowego w Koroszczynie oraz rozpoczęto zakupy urządzeń badawczych. Oficjalne otwarcie Laboratorium Celnego ówczesnego Urzędu Celnego w Białej Podlaskiej miało miejsce 16 maja 2001 r.

Umiejscowienie, jak i profil badawczy Laboratorium, wynikały bezpośrednio z koncentracji (ponad 50%) odpraw celnych paliw

i produktów naftowych we właściwości Urzędu Celnego w Białej Podlaskiej, głównie w Oddziale Celnym w Małaszewiczach.

Badanie produktów ropopochodnych odbywa się na potrzeby Służby Celnej i obejmuje obecnie zasięgiem całe terytorium Polski. Doraźnie, na podstawie pisemnych porozumień o współpracy, wykonywane są badania dla innych instytucji, np. Policji, Prokuratury czy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie.

Obsada etatowa

Laboratorium tworzą ludzie, których praca przekłada się na efekty funkcjonowania komórki. Obecnie zatrudnionych jest tu 13 osób, w tym 10 funkcjonariuszy celnych i 3 pracowników służby cywilnej. Wszyscy pracownicy posiadają wykształcenie wyższe - magisterskie lub inżynierskie, chemiczne lub pokrewne. Ustawicznie podnoszą kwalifikacje, uczestnicząc w kursach, seminariach czy studiach podyplomowych, obejmujących między innymi system zarządzania jakością, doskonalenie metodyk badawczych w zakresie identyfikacji produktów. Rezultaty badań prezentowane są przez pracowników laboratorium na sympozjach naukowych i publikowane w specjalistycznych czasopismach.

Pracownicy Laboratorium służą swoją wiedzą i doświadczeniem, odpowiedzą na kierowane do Laboratorium pytania dot. profilu badawczego. Udzielą informacji odnośnie trybu przekazywania próbek do badań, możliwości analitycznych Laboratorium oraz sposobu realizacji zleceń. W możliwym zakresie pomogą w sprawach dotyczących poboru próbek, metod badawczych i klasyfikacji taryfowej produktów ropopochodnych.

Pracownicy Laboratorium

Siedziba

Pierwsza siedziba laboratorium mieściła się w pomieszczeniach budynku Terminala Samochodowego w Koroszczynie. Podstawowe pracownie badań fizykochemicznych, magazyn próbek i odczynników, znajdowały się w czterech pomieszczeniach piwnicznych. W części naziemnej (I piętro budynku) laboratorium dysponowało sześcioma pomieszczeniami, pełniącymi funkcje pracowni identyfikacji produktów oraz zaplecza biurowego i socjalnego. Wielokrotnie w ciągu dnia pracownicy Laboratorium, ubrani w białe fartuchy, przemierzali drogę piwnica – piętro, wzbudzając przy tym zaciekawienie kierowców oczekujących na odprawę celną („co robią na przejściu ci lekarze?").

Warunki lokalowe wymagały poprawy. W związku z tym w październiku 2002 roku rozpoczęto prace zmierzające do pozyskania nowej siedziby laboratorium. W 2003 r., w ramach współpracy z Lubelskim Zarządem Drogowych Przejść Granicznych w Chełmie, opracowany został projekt budynku. Po niespełna pięciu latach Lubelski Zarząd Przejść Granicznych rozpoczął inwestycję budowlaną na terenie Terminala Samochodowego w Koroszczynie, z przeznaczeniem na docelową siedzibę laboratorium celnego.

Oficjalne otwarcie nowego budynku nastąpiło w czerwcu 2008 r. Uroczystego przecięcia wstęgi dokonali Agnieszka Marciniak – Zastępca Dyrektora Departamentu Służby Celnej w Ministerstwie Finansów, Waldemar Madej – Zastępca Dyrektora Lubelskiego Zarządu Przejść Granicznych w Chełmie i Jerzy Siedlanowski – ówczesny Dyrektor Izby Celnej w Białej Podlaskiej.

Obecnie użytkowane pomieszczenia (o powierzchni ok. 600 m^2) są przestronne i nowoczesne, mają wydzielone strefy badawcze, magazynowe i socjalne, wyposażone są we wszelkie instalacje pozwalające na bezpieczną i funkcjonalną działalność laboratorium.

Budynek Laboratorium Celnego w Koroszczynie

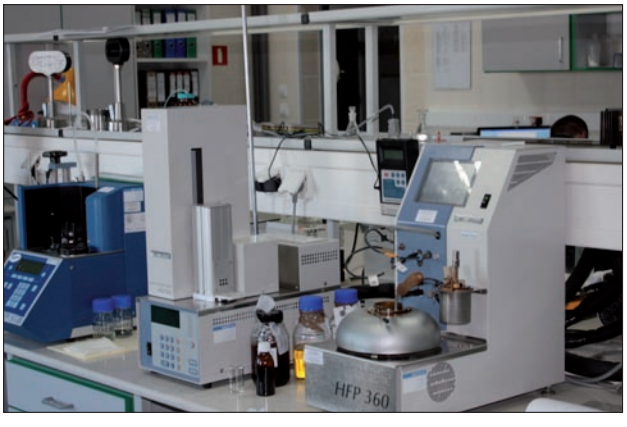

Otwarcie nowej siedziby Laboratorium Celnego w Koroszczynie – czerwiec 2008 r.

Aparatura badawcza Laboratorium Celnego w Koroszczynie

Aparatura badawcza

Zaplecze techniczne laboratorium to nowoczesna aparatura badawcza - m.in. chromatografy gazowe, cieczowe, spektrometry UV vis, IR, XRF; analizator siarki, aparaty do oznaczania składu frakcyjnego, wielofunkcyjne analizatory benzyn i oleju napędowego, aparaty do oznaczania temperatury zapłonu, płynięcia, blokady zimnego filtra oraz inne urządzenia pozwalające na identyfikację i oznaczenie parametrów fizycznych i chemicznych próbek. Baza aparaturowa laboratorium jest regularnie wzbogacana o najwyższej klasy urządzenia analityczne, pozwalające na pełniejszą identyfikację, a co za tym idzie sprostanie oczekiwaniom zleceniodawców badań.

Metody badań

Laboratorium na początku swojej działalności wykonywało podstawowe badania (ok. 15 metod) produktów naftowych, według uwag określonych w dziale 27 WTC. Obecnie profil badawczy obejmuje już ok. 100 metod badawczych (w tym 36 akredytowanych), które służą identyfikacji oraz ustalaniu parametrów fizykochemicznych rożnego rodzaju próbek. Analizy wykonywane są zgodnie z polskimi i międzynarodowymi normami (PN, ASTM, ISO, IP), a także własnymi procedurami badawczymi.

Jako jedyne laboratorium w Polsce Laboratorium Celne w Koroszczynie posiada wdrożoną i objętą zakresem akredytacji metodę badawczą oznaczania zawartości znacznika Solvent Yellow 124 w olejach napędowych, wykorzystującą technikę chromatografii cieczowej, zgodną z Raportem EUR 21195 EN:2004, zał. F Komisji Europejskiej.

Współpraca

Laboratorium Celne w Koroszczynie jest członkiem rzeczywistym Klubu Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB zarejestrowanym pod numerem członkowskim 601. Ze względu na profil badawczy Laboratorium należy do sekcji POLLAB-PETROL. Na bieżąco współpracuje i wymienia doświadczenia w zakresie badawczym i organizacyjnym z innymi laboratoriami celnymi. Ponadto w zakresie spełnienia normatywnych wymagań technicznych, Laboratorium w Koroszczynie bierze udział w badaniach i porównaniach międzylaboratoryjnych z innymi laboratoriami krajowymi i zagranicznymi.

System zarządzania

Aby sprostać standardom, a tym samym potwierdzić rzetelność i jakość wyników badań, w 2002 r. laboratorium rozpoczęło prace nad dostosowaniem organizacji pracy i badań do wymogów systemu zarządzania określonych w normie PN-EN ISO/ICE 17025 *„Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych oraz wzorcujących"*. W laboratorium zostali powołani pełnomocnicy ds. jakości oraz ds. technicznych. Określona została „Polityka jakości", opracowano „Księgę jakości" oraz dokumentację systemu zarządzania, tj. procedury, instrukcje, księgi LOG itp. Następstwem tych działań było złożenie pod koniec 2004 r. wniosku o akredytację do Polskiego Centrum Akredytacji. Zwieńczeniem tego wysiłku jest Certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego **Nr AB 656**, uzyskany z dniem 20.10.2005 r. w Polskim Centrum Akredytacji.

AB 656

Ilości próbek

Od uruchomienia Laboratorium, tj od maja 2001 r., do końca 2010 r. wpłynęło do badań 11249 różnego rodzaju próbek, np.: ropy naftowe, kondensaty gazu naturalnego, benzyny, nafty, oleje napędowe, oleje opałowe, oleje żeglugowe, mazuty, oleje

Różne sposoby zabezpieczenia próbek

smarowe (silnikowe, przekładniowe, parafiny, woski parafinowe, rozpuszczalniki organiczne), biopaliwa i biokomponenty.

Na podstawie wyników badań Laboratorium wskazuje sugestie, tendencje i potencjalne nieprawidłowości odnoszące się do klasyfikacji taryfowej, podatku akcyzowego oraz jakości produktów.

W samym 2001 roku na podstawie przeprowadzonych analiz wykryto nieprawidłowości związane z niewłaściwym zgłoszeniem towaru, a szacunkowa kwota uszczuplonego cła oraz podatków wyniosła ponad 5 mln złotych, co pokryło ponad dwukrotnie nakłady inwestycyjne związane z pierwotnym wyposażeniem laboratorium.

Na przestrzeni lat funkcjonowania Laboratorium, stwierdzane w toku badań nieprawidłowości dotyczyły:

podatku akcyzowego, w zakresie niewłaściwej zawartości markerów fiskalnych: Solvent Yellow 124, Solvent Red 19, Solvent Red 164 i Solvent Blue 35 w próbkach olejów do celów opałowych i żeglugowych;

klasyfikacji taryfowej produktów ropopochodnych, tj. oleje smarowe, rozpuszczalniki organiczne, ciężkie oleje opałowe, oleje napędowe, parafiny i gacze parafinowe;

niespełnienia wymagań jakościowych dla paliw ciekłych w zakresie zawartości siarki, składu frakcyjnego temperatury zapłonu, niejednokrotnie stwierdzano obecność znacznika Solvent Yellow 124.

Z roku na rok odsetek potencjalnych nieprawidłowości nie maleje i oscyluje na poziomie około 20%.

Zespół Wydziału Laboratorium Celnego w Koroszczynie

Kontakt z laboratorium
Wydział Laboratorium Celne w Koroszczynie
Terminal Samochodowy w Koroszczynie
21-550 Terespol
Tel. 83-376-4025
fax. 83-376-4165
e-mail: 300000-ILCW@bpd.mofnet.gov.pl

Laboratorium Izby Celnej w Białymstoku

Rys historyczny

Budowa sieci laboratoriów celnych w polskiej administracji celnej została formalnie zapoczątkowana decyzją nr 167 z 1997r. Prezesa Głównego Urzędu Ceł *w sprawie programu prac zmierzających do utworzenia sieci specjalistycznych laboratoriów w administracji celnej* (…).

Białostockie Laboratorium Celne rozpoczęło swoją działalność w 1999 roku jako Referat w Dziale Taryfikacji i Wartości Celnej Urzędu Celnego w Białymstoku. W 2002 roku w związku ze zmianami w Służbie Celnej laboratorium jako referat zostało włączone w strukturę organizacyjną Izby Celnej w Białymstoku. Od 2006 roku jest to komórka o statusie wydziału.

W 1999 roku kierownikiem laboratorium został p. Adam Frankowski, którego później na stanowisku zastąpił p. Zbigniew Andrzejewicz. We wrześniu 1999 roku w dwuosobowym składzie rozpoczęto pierwsze analizy próbek – głównie na zlecenie Oddziału Celnego w Białymstoku. W latach 2001 – 2008 laboratorium celnym kierował dr Eligiuszowi Dubis. Był to okres wzmożonych prac i intensywnego rozwoju laboratorium. Wzrosła ilość posiadanego sprzętu analitycznego oraz pomieszczeń, w których przeprowadzano badania. Od 2008 roku Wydziałem Laboratorium Celne w Białymstoku kieruje mgr inż. Artur Kundzicz.

Kadra i wyposażenie laboratorium

Obecnie w laboratorium zatrudnionych jest dwanaście osób. Jedenaście osób ukończyło studia wyższe chemiczne lub pokrewne oraz jedna studia prawnicze. Dwie osoby posiadają tytuł doktora nauk chemicznych oraz jedna tytuł doktora nauk biologicznych. W laboratorium pracuje również ośmiu magistrów, z których czterech posiada dodatkowo tytuł inżyniera.

Krzysztof Baranowski z Laboratorium Celnego w Białymstoku

Budynek Laboratorium Celnego od początku funkcjonowania jest własnością Izby Celnej w Białymstoku. Pomieszczenia laboratorium o powierzchni ok. 220 m^2 zlokalizowane są na trzech piętrach budynku.

Laboratorium posiada urządzenia nowoczesne analityczne: chromatografy gazowe i cieczowe, spektrometry FTIR, EDXRF i UV oraz inne przyrządy do pomiarów wielkości fizycznych i chemicznych o łącznej wartości ok. 3 mln złotych.

Na początku funkcjonowania, wraz z rozwojem laboratorium zakup nowych urządzeń był finansowany ze środków budżetowych oraz częściowo z funduszu przedakcesyjnego PHARE. Obecnie doposażenie laboratorium oraz modernizacja aparatury badawczej realizowane jest w ramach *„Uchwały modernizacyjnej Służby Celnej"*. Laboratorium w dalszym ciągu korzysta z kolejnych funduszy unijnych. W 2010 roku ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego w ramach projektu: „Podniesienie bezpieczeństwa obszaru Schengen poprzez doposażenie laboratoriów Służby Celnej" zakupiono chromatograf GC-MS. Z krajowych środków sfinansowano zakup: chromatografu GC – FID, kamery do mikroskopu, szafy bezpieczeństwa, destylarki, prasy do pastylek, bibliotek widm IR, bloku grzejnego oraz generatora wodoru.

Zakres badawczy i charakterystyka działalności laboratorium

Laboratorium Celne w Białymstoku jako jedyne z polskich laboratoriów celnych specjalizuje się w badaniach tytoniu oraz wyrobów tytoniowych. Badane są również napoje alkoholowe i inne towary zawierające w składzie alkohol, chemikalia organiczne i produkty na ich bazie, substancje odurzające, lekkie węglowodory C1 – C4 (LPG) oraz inne substancje gazowe.

Wśród badanych asortymentów tytoniu znajdują się m.in.: liście tytoniu, krajanka tytoniowa, tytoń do fajek i fajek wodnych, folia tytoniowa, tytoń ekspandowany, pył tytoniowy, odpady tytoniowe. Badania tytoniu wykonywane są głównie pod kątem klasyfikacji taryfowej zgodnie z wymaganiami Wspólnej Taryfy Celnej oraz ustawy *o podatku akcyzowym*.

Dominika Zonenberg-Wasilewska z Laboratorium Celnego w Białymstoku

Ważnym osiągnięciem zespołu białostockiego laboratorium było opracowanie metody chromatograficznej służącej do identyfikacji niektórych składników tytoniu oraz mieszanek sycących dodawanych do liści tytoniu oraz krajanek tytoniowych. Otrzymane wyniki z przeprowadzonych przez laboratorium badań były prezentowane przed Komitetem Systemu Zharmonizowanego oraz wykorzystane w trakcie rozstrzygania sporu polskiej administracji celnej z jednym z koncernów tytoniowych.

Część wykonywanych badań polega na identyfikacji materiału roślinnego w formie rozdrobnionej lub zmielonej na podstawie badań mikroskopowych. Tego typu próbki ze względu na bardzo wysoki stopień trudności są największym wyzwaniem nawet dla doświadczonych biologów. Tematyką tą zajmuje się dr Anna Matus.

Białostockie laboratorium celne bada szereg próbek o różnorodnym charakterze. Do najciekawszych przebadanych materiałów zaliczyć można m.in. śrutę żytnią, sproszkowany tytoń, drożdże, drzewko gwajakowe, mielony korzeń maca, kwiat arniki. Zdarzały się także eksponaty CITES – kość żuchwowa oraz płetwa morsa.

W ramach specjalizacji laboratorium bada również substancje psychotropowe i środki odurzające ze szczególnym uwzględnieniem fizycznych i chemicznych badań konopi indyjskich. Badania tego typu materiału roślinnego skupiają się przede wszystkim w obrębie identyfikacji próbki oraz ustawy *o przeciwdziałaniu narkomanii*. Potwierdzenie tożsamości tej rośliny jest możliwe na podstawie oceny cech fizycznych i morfologicznych przy użyciu mikroskopu oraz chromatograficznej identyfikacji składników wydzieliny z włosków wydzielniczych.

W pracach nad badaniami środków odurzających białostockie laboratorium aktywnie współpracuje z Laboratorium Kryminalistycznym Komendy Wojewódzkiej Policji (LK KWP) w Białymstoku, z którym wspólnie opracowane zostały optymalne warunki przygotowania próbki przed analitycznym oznaczeniem zawartości procentowej Δ^9tetrahydrokannabinolu w konopiach indyjskich.

Efektem współpracy była publikacja zamieszczona w kwartalniku „Problemy Kryminalistyki" nr 242/2003r. zatytułowana *„Wpływ wilgotności próbek ziela konopi na wyniki oznaczeń delta-9-tetrahydrokannabinolu w aspekcie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii"*.

Laboratorium Izby Celnej w Białymstoku aktywnie włączyło się również w poszukiwania szybkich i skutecznych metod pozwalających na wstępną weryfikację składu płynów zawierających alkohol etylowy. Mając na uwadze eliminację zagrożeń z zakresu nielegalnego obrotu wyrobami alkoholowymi opracowano prosty tester polowy. Obecnie tester jest w trakcie sprawdzania skuteczności działania pod względem pracy w terenie. Wykorzystywane w testerze reakcje chemiczne pozwalają rozpoznać m.in. czy nieznana próbka zawiera alkohol etylowy,

Chromatograf gazowy z detektorem – Laboratorium Celne w Białymstoku

rozróżnić alkohol etylowy od metylowego oraz potwierdzić obecność niektórych substancji używanych do skażania alkoholu oraz dodatków niebędących skażalnikami.

W wyniku współpracy z LK KWP w Białymstoku w zakresie badań skażalników występujących w alkoholu etylowym została opracowana wspólnie metoda, identyfikacji i oznaczania formaldehydu, którą opisano w 252 numerze kwartalnika „Problemy Kryminalistyki" z 2006 roku pt. „Etanol skażony formaldehydem w nielegalnym obrocie napojami alkoholowymi – wykrywanie i oznaczanie".

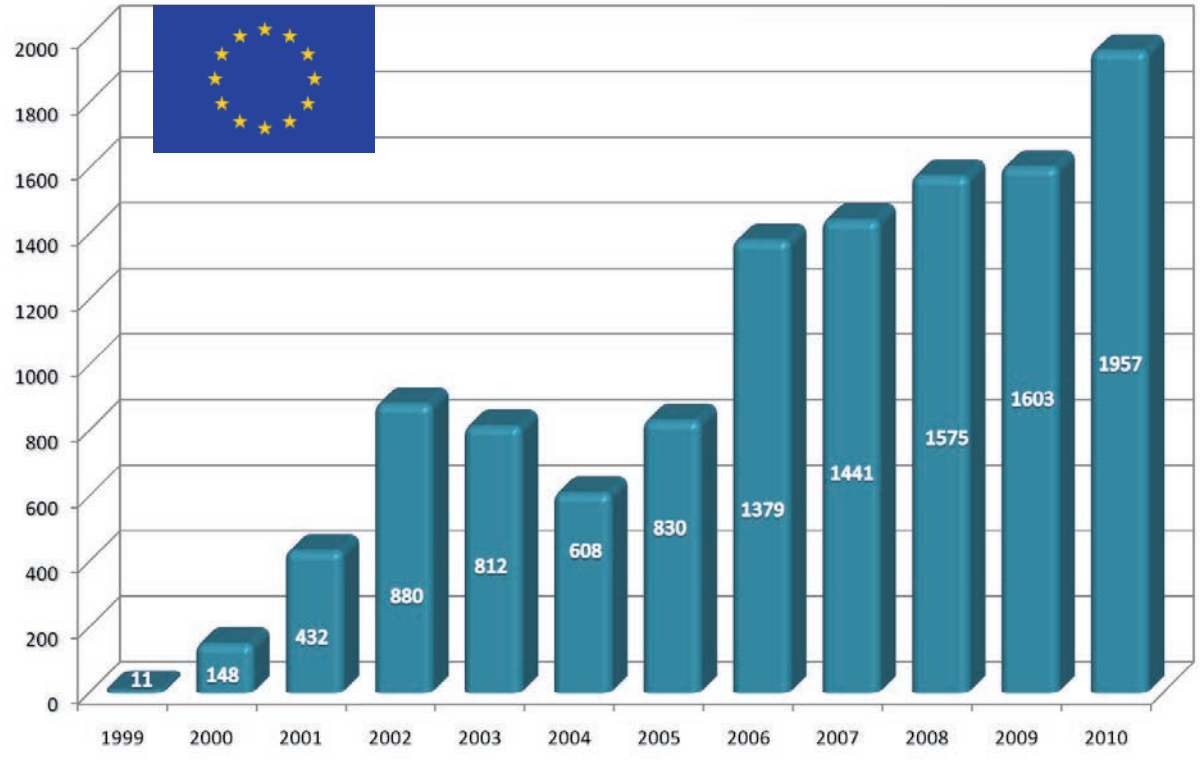
W latach 1999-2010 Laboratorium Celne Izby Celnej w Białymstoku przebadało łącznie ponad 11,5 tys. próbek. Liczbę badań w poszczególnych latach obrazuje przedstawiony poniżej wykres. Zauważyć należy, że od roku 2004 wraz z wejściem Polski do Unii Europejskiej odnotowywany jest sukcesywny wzrost liczby zbadanych próbek.

Jakość wyników badań

W działalności laboratorium bardzo ważna jest jakość otrzymywanych wyników. Po wejściu Polski do Unii Europejskiej niezbędnym okazało się uzyskanie formalnego potwierdzenia otrzymywanych wyników. Instytucją potwierdzającą wysokie kompetencje laboratoriów w Polsce jest Polskie Centrum Akredytacji (PCA).

Poddając się weryfikacji i audytom od 2004 roku Laboratorium Celne w Białymstoku uzyskało certyfikat akredytacji Polskiego Centrum Akredytacji. Certyfikat w sposób formalny zapewnia zleceniodawców o wysokiej jakości wyników badań oraz zgodności wdrożonego w laboratorium systemu zarządzania z europejską normą PN-EN ISO 170025 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych oraz wzorcujących".

Liczba zbadanych próbek w latach 1999-2010

We współczesnej analizie chemicznej zapewnienie wysokiej jakości badań w laboratorium badawczym nie byłoby możliwe bez zastosowania nowoczesnych technik informatycznych. Dzięki umiejętnościom programistycznym i dużej wiedzy informatycznej pracowników utworzono kilka profesjonalnych serwisów www, nad którymi opiekę sprawuje dr Tomasz Hrynaszkiewicz. Jednym z nich jest odrębny serwis poświęcony wdrożonemu w laboratorium systemowi zarządzania, który spełnia wymagania normy ISO 17025. Serwis ten zapewnia pracownikom laboratorium dostęp do polityki jakości, procedur, instrukcji, norm oraz aktów prawnych. Jest także niezwykle przydatny w trakcie audytów przeprowadzanych przez PCA (Polskie Centrum Akredytacji), ponieważ umożliwia pełny wgląd w aktualną dokumentację systemu zarządzania online.

Utworzono także dwa ogólnopolskie serwisy intranetowe „LABORATORIA CELNE" i „PRÓBKA" zapewniające łatwy dostęp do informacji dotyczących działalności laboratoriów celnych oraz zagadnień związanych z pobieraniem próbek.

Współpraca międzynarodowa

Białostockie laboratorium stale współpracuje z laboratoriami celnymi zarówno polskiej Służby Celnej, jak i administracji celnych państw Unii Europejskiej.

Międzynarodowa aktywność białostockiego Laboratorium Celnego została zapoczątkowana w 2002 roku wizytą przedstawiciela Laboratorium Celnego we Frankfurcie n/M w ramach programu *Customs 2007*.

Kolejne wymiany międzynarodowe pracowników były wynikiem wcześniej nawiązanej współpracy. Pracownicy laboratorium odbyli staże w Niemczech, Austrii i Belgii.

Od 2004 roku dr Jacek Michałowski, pełnomocnik ds. systemu jakości w laboratorium uczestniczy w cyklicznych seminariach organizowanych przez niemieckie laboratoria celne. W 2006 roku w Liestal (Szwajcaria) wygłosił referat nt. badań i klasyfikacji towarowej produktów zawierających alkohol etylowy.

Warto również dodać, że w 2008 roku przedstawiciele białostockiego laboratorium uczestniczyli w polsko-ukraińsko-kanadyjskich warsztatach trójstronnych zorganizowanych przez Centralne Laboratorium Celne w Świdrze, podczas których przedstawiciele laboratoriów celnych w/w krajów prezentowali swoje osiągnięcia.

W listopadzie 2010 roku p. Luiza Stypułkowska-Koc wzięła udział w spotkaniu grupy roboczej ds. tytoniu i wyrobów tytoniowych w ramach programu Customs 2013 GCL. Podczas konferencji omówiono metody analityczne i parametry rozróżniania tytoniu stosowane przez laboratoria celne w Unii Europejskiej. Omawiano również problemy związane z klasyfikacją pseudo cygar i pseudo cygaretek.

Udział pracowników Laboratorium Izby Celnej w Białymstoku w stażach i konferencjach pozwolił na nawiązanie nowych kontaktów. Dodatkowo umożliwił wymianę cennych doświadczeń, tak przydatnych w codziennej pracy.

Artur Kundzicz
Naczelnik Wydziału
Laboratorium Celne
Izby Celnej w Białymstoku

Laboratorium Celne w Przemyślu

Na wstępie trochę historii

Laboratorium Celne w Przemyślu jako komórka organizacyjna Izby Celnej została powołana Zarządzeniem Nr 16 Ministra Finansów z dnia 17 czerwca 2003 r. zmieniającym Zarządzenie nr 8 MF z dnia 25 kwietnia 2002 r. w sprawie nadania statutów izbom celnym i urzędom celnym.

Jako Wieloosobowe Stanowisko tut. komórka pojawiła się po raz pierwszy w zapisach prawnych tut. Izby w Aneksie nr 4

Budynek Laboratorium w trakcie budowy

Pomieszczenia laboratorium w trakcie budowy

z dnia 11.06.2003 r. do Decyzji nr 3/2002 r. z dnia 29.05.2002 r. Dyrektora Izby Celnej w Przemyślu w/s Regulaminu Organizacyjnego Izby Celnej w Przemyślu. Pełniącym obowiązki kierującego była wtedy p. Marzanna Pszon. Oczywiście plany dotyczące utworzenia laboratorium były dużo wcześniejsze. To właśnie Pani Pszon powierzono zadanie budowy zespołu i tworzenia laboratorium. Plany architektoniczne zakładały usytuowanie laboratorium na parterze budynku Izby Celnej, w miejscu pokazanym na zdjęciach powyżej.

W wyniku zmian organizacyjnych oraz przypływu nowych pracowników we wrześniu 2003r. doszło do reorganizacji w/w komórki na Referat Laboratorium Celne.

W maju 2005 roku nastąpiła zmiana na stanowisku kierownika Laboratorium. Miejsce p. Marzanny Pszon zajęła p. Ilona Kućmierczyk, która zarządza i kieruje pracą laboratorium do dnia dzisiejszego.

Od stycznia 2009 r. nasze Laboratorium funkcjonuje jako Wydział umiejscowiony w strukturze Izby Celnej w Przemyślu w Pionie Logistyki.

Do zadań laboratorium zgodnie z Zarządzeniem Ministra Finansów w sprawie nadania statutów izbom celnym i urzędom celnym:

- wykonywanie badań przesłanych próbek towarów, zgodnie ze specjalizacją danego laboratorium celnego, na potrzeby izb i urzędów,
- udzielanie opinii i składanie propozycji dotyczących klasyfikacji taryfowej próbek towarów będących przedmiotem przeprowadzonych badań i analiz fizykochemicznych,
- doradztwo techniczne i chemiczne na rzecz Służby Celnej, prowadzenie ekspertyz i wykonywanie badań specjalistycznych, zgodnie z posiadanym zakresem badań,
- prowadzenie działań z zakresu utrzymania i doskonalenia systemu zarządzania jakością oraz akredytacji metod badawczych,
- współpraca z innymi laboratoriami celnymi oraz innymi komórkami w zakresie koordynowania i sprawowania kontroli związanej z prowadzonymi badaniami,
- współpraca z laboratoriami innych służb, instytucjami, organami administracji państwowej w ramach zawartych porozumień.

Budynek Izby Celnej w Przemyślu

Laboratorium Celne obecnie zajmuje pomieszczenia w północno-wschodniej części budynku na parterze. Na laboratorium składa się 15 pomieszczeń o ogólnej powierzchni 280 m^2, podzielonych na trzy części:

- analityczną,
- administracyjno- biurową,
- zaplecze socjalne.

Pracownia chromatograficzna

Pracownia spektralna

Pomieszczenie przyjmowania próbek do badań

Część analityczna składa się z 10 pomieszczeń laboratoryjnych wraz z magazynami na szkło, odczynniki i próbki pozostałe po badaniach.

W skład części administracyjno-biurowej wchodzą 2 pomieszczenia – pokój Naczelnika, pomieszczenie przyjmowania próbek, które łączy się z pokojem do pracy biurowej, natomiast na część socjalną przypada pokój socjalny, toalety oraz szatnia.

W skład zespołu laboratorium wchodzą funkcjonariusze służby celnej oraz pracownicy służby cywilnej z wykształceniem wyższym uniwersyteckim i politechnicznym o kierunkach chemia, biologia i pokrewnych.

Obecnie w Wydziale Laboratorium Celne w Przemyślu zatrudnionych jest 10 osób:

- Naczelnik
- 9 analityków.

Zespół Laboratorium Celnego w Przemyślu

W strukturze laboratorium dodatkowo są powołani koordynatorzy:

- ds. jakości,
- ds. technicznych,
- ds. programu komputerowego Laboratorium 2000®,
- ds. klasyfikacji taryfowej.

W funkcjonowaniu laboratorium bardzo ważna jest jakość otrzymywanych wyników. Dlatego też laboratorium wprowadziło i utrzymuje System Zarządzania uwzględniając specyfikę pracy w Służbie Celnej oraz wymagania określone w normie PN-EN ISO/IEC 17025 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych oraz wzorcujących".

Od 20.09.2007 r. Laboratorium Celne w Przemyślu posiada certyfikat

PCA
POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI
BADANIA
AB 826

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI
POLISH CENTRE FOR ACCREDITATION
PCA
Sygnatariusz EA MLA
EA MLA Signatory

CERTYFIKAT AKREDYTACJI
LABORATORIUM BADAWCZEGO
ACCREDITATION CERTIFICATE OF TESTING LABORATORY
Nr AB 826

Potwierdza się, że: / This is to confirm that:

IZBA CELNA W PRZEMYŚLU
REFERAT LABORATORIUM CELNE
ul. Sielecka 9, 37-700 Przemyśl

spełnia wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17025:2005
meets requirements of the PN-EN ISO/IEC 17025:2005 standard

Akredytowana działalność jest określona w Zakresie Akredytacji Nr AB 826
Accredited activity is defined in the Scope of Accreditation No AB 826

Akredytacja pozostaje w mocy pod warunkiem przestrzegania wymagań jednostki akredytującej określonych w kontrakcie Nr AB 826
This accreditation remains in force provided the Laboratory observes the requirements of Accreditation Body defined in the Contract No AB 826

Certyfikat akredytacji ważny do dnia 19.09.2011 r.
The certificate of accreditation is 19.09.2011

DYREKTOR
POLSKIEGO CENTRUM AKREDYTACJI
KAROL HAUPTMANN

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI

Warszawa, 20 września 2007 roku

akredytacji Polskiego Centrum Akredytacji o nr AB 826, który jest potwierdzeniem kompetencji laboratorium. Obecnie w naszym laboratorium akredytowanych jest 25 metod.

Zespół laboratorium stanowią ludzie cechujący się doświadczeniem i profesjonalizmem w zakresie współczesnych instrumentalnych metod analitycznych i w klasycznej analizie chemicznej.

Badania wykonujemy zgodnie z rzetelną praktyką laboratoryjną i dokładamy wszelkich starań aby wyniki z przeprowa-

Praca w laboratorium wymaga dużych umiejętności

Laborantki z Przemyskiego laboratorium przy pracy

dzonych analiz oraz ich interpretacja były przestawione jasno i czytelnie oraz były zrozumiałe dla osób, które nie posiadają wykształcenia chemicznego.

Tut. laboratorium przeprowadza badania na potrzeby komórek organizacyjnych Służby Celnej oraz innych służb i organów administracji państwowej zgodnie z podpisanymi porozumieniami z wykorzystaniem wyspecyfikowanych metod, norm i regulacji prawnych oraz wymaganiami odbiorców:

- związane z klasyfikacją towarową,
- związane z nadzorem podatkowym m.in. całego asortymentu produktów wytworzonych na bazie alkoholu etylowego, wraz z próbami jego oczyszczania czy odkażania,
- umożliwiające wykrycie i identyfikację substancji i towarów, których obrót podlega ograniczeniom ze względu na ochronę życia i zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, oraz ochronę środowiska naturalnego m.in. pod kątem bezpieczeństwa produktów (np. w wyrobach włókienniczych, konfekcyjnych, obuwiu w szczególności odzież dla dzieci do lat 3, zabawkach, artykułach pielęgnacyjnych dla dzieci, artykułach gospodarstwa domowego), a także celem identyfikacji substancji narkotycznych, prekursorów, farmaceutyków oraz związków pochodnych zarówno pochodzenia naturalnego jak i syntetycznego.

Ponadto przeprowadza badania w ramach kontroli towarów objętych Wspólną Polityką Rolną związanych zarówno z kontrolą fizyczną, jak również z kontrolą podmiany.

W naszym laboratorium posiadamy nowoczesny wyspecjalizowany sprzęt, m.in.:

- Chromatograf cieczowy HPLC z detektorem DAD i RI
- Chromatograf gazowy sprzężony z detektorem masowym
- Chromatografy gazowe wyposażone w detektor płomieniowo-jonizacyjny /FID/
- Chromatograf cieczowy LC MS zakupiony ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego
- Spektrometr absorpcji atomowej
- Aparat do analizy białka
- Gęstościomierz oscylacyjny

Chromatograf gazowy GC-FID

Chromatograf cieczowy HPLC z detektorem DAD i RI

Gęstościomierz oscylacyjny

Mikroskop

- Analizator wina
- Mikroskop badawczy z kamerą cyfrową
- Spektrofotometr Lambda UV/VIS
- Spektrometr fluorescencji rentgenowskiej z dyspersją długości fali
- Spektrometr fluorescencji rentgenowskiej z dyspersją energii
- Spektrometr podczerwieni FT-IR
- Tensjometr cyfrowy
- Refraktometr
- Automatyczny destylator alkoholu etylowego
- Analizator zawartości wilgoci
- Waga techniczna
- Waga analityczna
- dodatkowy sprzęt pomocniczy.

Niektóre z w/w aparatów zostały zakupione w ramach funduszu Phare.

Posiadanie wyżej wymienionego nowoczesnego zaplecza aparaturowego pozwala nam na szerokie spektrum działania w zakresie badawczym oraz analizy różnych grup towarowych m.in.:

- związków organicznych;
- związków nieorganicznych wraz z wyrobami przemysłu metalurgicznego;
- wyrobów alkoholowych oraz produktów na bazie alkoholu etylowego;
- środków powierzchniowo-czynnych;
- ubstancji narkotycznych, psychotropowych i podobnych;
- tekstyliów, skór;
- tworzyw sztucznych;
- farmaceutyków i parafarmaceutyków, witamin, sterydów, anabolików;
- produktów przemysłu perfumeryjnego i kosmetycznego;
- produktów rolno-spożywczych.

Niemniej jednak nasze laboratorium specjalizuje się w badaniu produktów na bazie alkoholu etylowego w szczególności pod kątem:

- określenia zawartości skażalników w produktach zawierających zgodnie z deklaracją przedsiębiorcy alkohol etylowy skażony,
- obecności produktów usuwania benzoesanu denatonium (bitrexu) z uprzednio skażonego alkoholu etylowego,
- obecności substancji niebezpiecznych dla zdrowia np. metanolu, glikoli, skażalników etanolu w próbkach wyrobów spirytusowych gatunkowych przeznaczonych do spożycia przez ludzi.

Automat do gry – HotSpotPlatin

W ramach badań związanych z ograniczeniami pozataryfowymi, ochroną konsumenta, bezpieczeństwem produktów przemysłowych oraz ochroną środowiska w naszym laboratorium wykazano m.in.:

- w próbkach podejrzanych o zawartość substancji narkotycznych, obecność substancji wymienionych w załącznikach do ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.).
- obecność środków zastępczych – tzw. dopalaczy posiadających właściwości psychoaktywne, w próbkach podejrzanych o zawartość substancji narkotycznych;
- obecność m.in. sterydów, hormonów oraz innych leków wydawanych na receptę podlegających przepisom ustawy Prawo farmaceutyczne, których obrót odbywa się pod kontrolą Głównego Inspektora Farmaceutycznego, jak również leków wycofanych z obrotu na terenie całego kraju w próbkach towarów pochodzących najczęściej z przesyłek pocztowych, deklarowanych jako zupełnie inne substancje np. chlorowodorku sibutraminy,
- obecność formaldehydu w ilości przewyższającej dopuszczalną prawem w produktach przeznaczonych dla dzieci do lat 3, użytkowanych w bezpośrednim kontakcie ze skórą (pościel) i przeznaczonych na bieliznę stołową (np. obrusy, serwetki);
- obecność ftalanów w ilości przewyższającej dopuszczalną prawem w elementach zabawek wykonanych z tworzyw sztucznych;
- obecność metali ciężkich (związków umieszczonych w Wykazie substancji rakotwórczych, mutagennych i działających szkodliwie na rozrodczość) w produktach przeznaczonych do spożycia przez ludzi oraz w elementach zabawek wykonanych z tworzyw sztucznych.

Najnowszym osiągnięciem naszego laboratorium jest wdrożenie metod badawczych automatów/urządzeń do gier i jako jedyni w strukturach służby celnej mając upoważnienie Ministra Finansów od maja br. rozpoczęliśmy ich wykonywanie.

Małgorzata Eisenberger
Izba Celna w Przemyślu

Laboratorium Celne w Przemyślu

